ANUL I No. 76 | 6 PAGINI 2 LEI | Vineri 17 Octombrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieţi româneşti

Redacţia din Bucureşti Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 2.65.45 | Abonamente: Un an 500 lei; 6 luni 250 lei; P-tru instituţii 1000 lei | Redacţia din Chişinău: Strada Mihail Eminescu, 19 Telefon 302

Calea ferată spre Leningrad a fost ocupată

DELA CIVILIZAŢIE LA BARBARIE, DELA CREŞTINISM LA PĂGÂNISM

Am stăruit într'un articol trecut asupra păgânătății și sălbătăciei pe care stăpânirea comunistă din Rusia a altoit-i și a răspândit-o și în armata bolșevică și în populația țării, s ne-am pus întrebarea: prin ce mijloace s'a ajuns aci? Vom încerca să răspundem acum.

De curând am cetit povestirea unui călugăr misionar, care vestește credința creștină între păgâni. Intr'o zi niște vânători au impușcat o ursoaică. Când s'au apropiat de ea au văzut fugind, alăturea de puii ei, o vietate mai mare, în patru labe, cu trupul acoperit de păr. Minunați, au alergat după ea, și cu mare greutate au prins'o, după ce i-a însângerat cu ghiarele. Cutremurați de groază au văzut că era o ființă omenească, o fetiță ca de doisprezece ani, căzută în rândul animalelor, și tot așa de sălbatecă. Nu putea scoate decât câteva sunete răgușite.

In apropiere era un cămin al călugărilor misionari, și vânătorii au dus'o acolo. Nimeni nu a putut afla cum a ajuns copila în bârlogul ursului. Călugării au luat-o în cămin, și vreme de trei ani au muncit să facă din copilă iarăși om. Cu greutate mare a început să i se deștepte mintea, să învețe câteva cuvinte, și să se poarte omenește. Dar când începu să meargă pe drumul luminii, după ce a fost botezată, a murit la vârsta cam de cincisprezece ani.

Povestirea e scrisă de un om vrednic de toată credința. Dealtfel și între povestirile ce umblă prin poporul nostru se pot auzi astfel de întâmplări când s'au aflat copii sălbăteciți în tovărășia animalelor din păduri.

Lucrul nu e cu neputință. Și iată de ce.

Omul se naște ca cea mai neajutorată ființă dintre toate vietuitoarele. Dacă nu ar avea părinții, sau pe altcineva care să-l îngrijească pe copil, nu numai până începe să umble în picioare, ci până crește mare, el s'ar prăpădi.

Omul nu se naște cu instinctul animalelor, care-i spune puiului de găină, cât ce-a eșit din găoace, să fugă pe piciorușele lui, să ciugulească, la chemarea cloștii, în mâncarea de jos; nici ca mielul sau vițelul care la câteva ceasuri după ce s'a născut, sug singuri, nici ca puii de rândunică, ce îndată ce pot zbura, prind singuri musculițele din zbor și se hrănesc.

Toate vietuitoarele, afară de om, știu din firea lor, fără învățătură, cum să se hrănească și cum să-și apere viața.

Numai omul nu știe, și nu poate face nimic fără ajutorul altuia și fără educație, fără creștere.

Pe copilul mic, mama tebue să-l ia în brațe și să-l alăpteze când plânge de foame. El nu se poate duce singur la sânul ei. Pentru a se ridica din patru labe, mai târziu, în două picioare, mama trebue să-l ajute, să-l învețe, să-l încurajeze. Pentru a începe a vorbi și a spune în două picioare, mama trebue să-l învețe cineva. Un copil dacă ar crește singur într'un hambar, n'ar învăța niciodată să vorbească, nici cum să mănânce, nici cum să se ferească de foc, nici să se îmbrace.

Cu un cuvânt: **omul se naște fără a putea și a ști nimic din firea lui. Lui nu i-a dat Dumnezeu instinct, ci suflet înzestrat cu pricepere, cu minte,** pentru ca prin înțelegere să poată trăi în lume, să-și câștige hrana, să se apere de primejdii.

Dacă nu-l învață nimeni nimic, dacă nu trăește între oameni să-i vadă cum lucrează, ce fac, să-i audă cum vorbesc, omul rămâne mai neputincios și mai neînvățat decât orice animal.

Pe om îl face creșterea și educația, învățătura altora, când începe să i se deschidă mintea.

Și copilul se face om după felul creșterii și al educației pe care a primit-o. Cum e învățat de alții, ce aude dela alții, cum se poartă alții din jurul lor, așa va fi și el.

Dacă nu l-a învățat nimeni să-și facă cruce, nici n'a văzut pe alții, tot botezat și creștin să fie copilul, nu-și va face cruce nici odată. Dacă nimeni nu-l învață „Tatăl Nostru", sau altă rugăciune, nu va ști niciodată nici o rugăciune, nici nu se va ruga. Dacă, ajuns la pricepere, nu-i va vorbi nimeni de Dumnezeu, în toată copilăria lui nu va ști că este Dumnezeu. Dacă nu va fi învățat că are suflet nemuritor până-i copil, nu va ști că are, așa după cum dacă n'a văzut în viața lui o carte și nu-l va învăța nimeni să citească, nu va ști citi niciodată.

Dacă, mărișor fiind, va fi **anume învățat mereu că nu este nici Dumnezeu, nici suflet, nici raiu, nici iad, și că omul e un simplu animal, așa va crede și așa se va purta viața întreagă.** Dacă va fi învățat mereu că nu mai este altă

(Continuare în pag. II-a)

Mistica naţionalismului basarabean

Sufletul basarabean trăește în intimitatea sa toate bucuriile și tragediile ce le întâmpină în viață cu o calmeță demostenică. El nu adoptă niciodată extremitățile, spre deosebire de sufletul rus, care balansează totdeauna între sfințenie și satanismul întrupat. Cine nu cunoaște trecerea bruscă dela pravoslavismul teandric la bolșevismul ateu, forma cea mai brutală a omului bestie a poporului rus.

Sufletul basarabean, care a suferit în scurgerea vremii influenta slavonă, se deosebește profund de massa ce l-a ținut încătușat în ramele robiei moscovite.

El trăește în sine cu o resemnare stoică orice durere, fără a se manifesta tumultos. Nu mai departe decât ultima robie bolșevică: basarabeanul, legat prin sânge, grai și credință cu restul Neamului, a trăit o dramă din cele mai grozave, fără a ajunge la disperare. In tot decursul acestui calvar apocaliptic sufletul basarabean, torturat până la maximum, își alina rănile-i sângerânde prin credința neclintită în biruința dreptății divine.

Față de amenințările crescânde ale uriașului cotropitor, basarabeanul era sceptic în ceiace privește puterea armată a Neamului său. Dar el credea în biruința acestui Neam, grație intervenției Cerului.

Intr'una din zile întrebând în clasă elevele școlii la care funcționez dacă așteptau reintoarcerea noastră, mi-au făcut mărturisiri revelatoare. Una a mărturisit că din seara în care a văzut tricolorul românesc în jurul lunii era sigură că-și va revedea profesoarele de care se despărțise din cauza invaziei bolșevice. Și aceasta în cel mai scurt timp.

„Era așa de frumos tricolorul nostru din jurul lunei, de parcă-l așezase cineva inadins. Mama, când l-a văzut, ne-a apucat pe noi copiii de mână și cu ochii plini de lacrimi ne-a spus: „să mulțumim lui Dumnezeu pentru semnul ce ne-a arătat. Asta înseamnă că în curând îl vom vedea și pe tata, deportat de câinii aceștia blestemați și de atunci, în fiecare seară ne închinăm la icoane ș'apoi priveam la lună, poate s'o mai arăta odată scumpul nostru tricolor".

Altele mi-au povestit cu entuziasm de cazul petrecut în fosta biserică mitropolitană din Chișinău, cu bolșevicul, care văzând apariția miraculoasă a Sfintei Fecioare cu pruncul în brațe, pe locul unde fusese altarul bisericii, transformată în sală de dans, și trăgând din revolver, a impușcat mortal pe un camarad de al său.

Tot în legătură cu capela mitropolitană mi s'a povestit că apărând acelaș chip într'una din seri la intrarea în capelă, iar un soldat sovietic ce stătea de sentinelă încercând să tragă, fu paralizat pe loc.

Dar șirul acestor semne ale Cerului, grație cărora basarabenii robiți descifrau apropiata eliberare de sub teroarea bolșevismului, este nesfârșit.

Dacă noi, cei din țara liberă, vedeam logic deslegarea marei probleme a reintregirii, cei din provincia robită o vedeau mai mult pe calea miracolului. Și asta fiindcă așa-i creat sufletul basarabean. El simte adesea mai mult decât îi spune rațiunea. Și acest misticism național l-a salvat dela pericolele ce i-ar fi ost fatale.

Dacă în intervalul dela 1812-1918 n'ar fi fost condus de acest misticism, desnaționalizarea Basarabiei ar fi fost sigură.

Basarabeanul însă este modest până la revoltă în toate manifestările sale. Și din această cauză nu-l poate cunoaște decât ce ce-l cercetează deaproape, îl înțelege și-l iubește, oridecâteori îi descoperă virtuți, pe care el nu le trâmbițează nici odată. Acesta-i basarabeanul și acesta-i sufletul lui.

Cine vrea să-l cunoască, să se apropie de el frățește și va descoperi comori nebănuite. Numai astfel vom putea accelera procesul reintronării spiritului de unitate spirituală românească.

Vasile Tepordei

Vremurile de înălțare ale unui neam se disting, ba există chiar numai grație conducerii păturii celei mai bune.

Vremurile de o evoluție normală și constantă, ori de o stare stabilă se disting și există grație dominării vădite a elementelor de mijloc, cele două extreme ținându-și echilibrul, ori neutralizându-se.

Vremurile de dezastru ale unui neam sunt determinate de dominarea celor mai rele elemente.

ADOLF HITLER

Răscumpărări şi împliniri istorice

Lumea nouă a românismului îndreptățit la un rol de seamă în răsăritul european, a fost gândită și a fost văzută înflorind pe înălțimile storiei, de toate mințile luminate ale neamului.

Iubirea de țară era desigur călăuza acestora.

Dar și un adânc și obiectivat sentiment de îndreptățire a țării acesteia la o soartă mai bună, le era pârghie și chezășie.

In acelaș timp, ei erau pe deplin conștienți de misiunea istorică pe care neamul nostru o are de îndeplinit, ca și în trecut, în răsăritul Europei — și din însăși încredințarea Europei.

Funcțiunea de baraj în calea barbariei asiatice și de apărătoare a civilizației europene care a putut înflori în spatele ei — în timp ce fața și pieptul ei se acopereau de rănile glorioase ale luptelor cu năvălitorii — aceast'ă funcțiune continentală, țara noastră nu și-a uitat-o și nici o clipă nu și-o uită.

Sunt de amintit și aci ideile lui lui Mihail Eminescu, care ne stau și astăzi de îndreptar, exprimate atât de clar în următoarea frază: „Chiar dacă ar fi trecut cu vederea importanța istorică, economică și strategică a acestei rămășițe din vatra Moldovei, Românii nu puteau uita că Europa le-a încredințat-o și că nu se poate un preț cu care le-ar fi iertat s'o înstreineze".

Și în anii îndepărtați ai învolburatului nostru trecut, Rusia a voit în adevăr Basarabia „cu orice preț".

Iar răspunsul lui Mihail Eminescu, nu era numai răspunsul de atunci, dar răspunsul de totdeauna pe care — cu fermitate — poporul nostru întreg îl opunea acestei necinstite și tâlhărești pretenții:

— „Noi nu primim nici un preț. Primind un preț, am vinde. Și noi nu vindem nimic!"

Era replica lapidară a sufletului unui neam întreg și că am rămas credincioși ei, au dovedit-o cu prisosință pe câmpul de bătae, neclintirea în luptă a Mareșalului Ion Antonescu și vijelioasa bravură a ostașilor săi.

Faptele noui au răscumpărat greșelile vechi.

Dar nu numai atât.

Ele ne-au întors, cu fața întreagă, la lumina întremătoare a învățămintelor și poruncilor marilor înaintași.

Fapte noi, cheamă acum țara întreagă la lupta nouilor ei împliniri.

Și nimic și nimen nu o va abate.

In ceeace privește Basarabia, mai cu seamă.

Căci așa cum a spus-o tot Mihail Eminescu — sub flacăra viziunei căruia ne poartă pașii destinului nostru — „acest petec de pământ, nu are pentru noi nici un echivalent în lume. El înseamnează misiunea noastră istorică, tăria noastră"...

Spre Odesa, spre Odesa!

Cântecul plecărilor. Colțul religios în casele transnistrienilor. Dansul roșilor și bătaia cu harbuji. Vânătoarea unui comisar

INIMI DE ROMANI...

Pe trenul cu care pleacă pe front stă scris cu litere groase: Spre Odesa, spre Odesa!

E un fel de strigăt al asaltului din urmă. Indărătnicia fortăreții trezește renăscânde forțe românești

Pe peronul gării e mare veselie. Intr'un vagon cu ferestrele deschise cântă un ostaș dâmbovițean. Strunele viorii înfioară văzduhul cu trilurile doinei, apoi fac inimile să tresalte sub svâcnetul sârbei. Câțiva soldați joacă între trenuri și chiuie uitând de sine și de drumul pe care merg. Unul chiue. Alt grup formează un cor:

„Țara mea și mândra mea"...

E tot ce au mai scump acești oameni, țara și mândra, al căror nume e cântat cu bărbăție și dragoste.

Pleacă toți cu ochii învăluiți în veselia nădejdei pentru mai bine, a chemării unui sfârșit liniștitor.

DESCOPERIȚI-VA!

Satele transnistriene poartă pecetea vechei stăpâniri. Sărăcia locuitorilor nu-i împiedecă a fi primit ori, așa cum este deobiceiu în firea moldoveanului.

Femei cu triste lumini în ochi mulg vacile date dela colhoz, chiar în fața soldaților și oferă laptele spumos ca berea, în căni de lut nesmălțuite.

Uite, gustăm noi mai întâi. Nu vă zătrim (otrăvim). N'aveți teamă!

Moșnegii sunt atât de fericiți că stăpânirea românească le-a lat jumătate din producția pământului și li se îndestulează și lor odată casele.

Seara, soldații sunt primiți cu cinste în casele înșiruite de-alungul ulițelor satului. Când însă intră cântând, cu chipiul pe cap și cu țigarea între dinți, în camerile cele mai curate, femeile se apropie sfioase:

— Vă rugăm scoateți-vă cușmele și nu mai trageți din țigări! — și arată smerite spre colțul unde ștergare albe încadrează icoane vechi, afumate.

— Noi nu am mai avut biserici. Aici ne-am închinat.

Se înțelege că soldații se descopăr și își fac respectuoși semnul crucii.

Și sovieticii care cred că au distrus religia și credința oamenilor creștini!...

Dalnicul e un sat în fața Odesei, unde s'au dat lupte serioase. Pe câmpia din apropiere au fost grădini cu roșii, cartofi și harbuzi.

Când sovieticii socoteau că ostașii noștri s'ar duce să culeagă cartofi sau pătlăgele, începeau a trage cu tunurile de rupeau pământul. Bulgări și car-

(Continuare în pag. II-a)

SE APROPIE CEASUL ANGLIEI

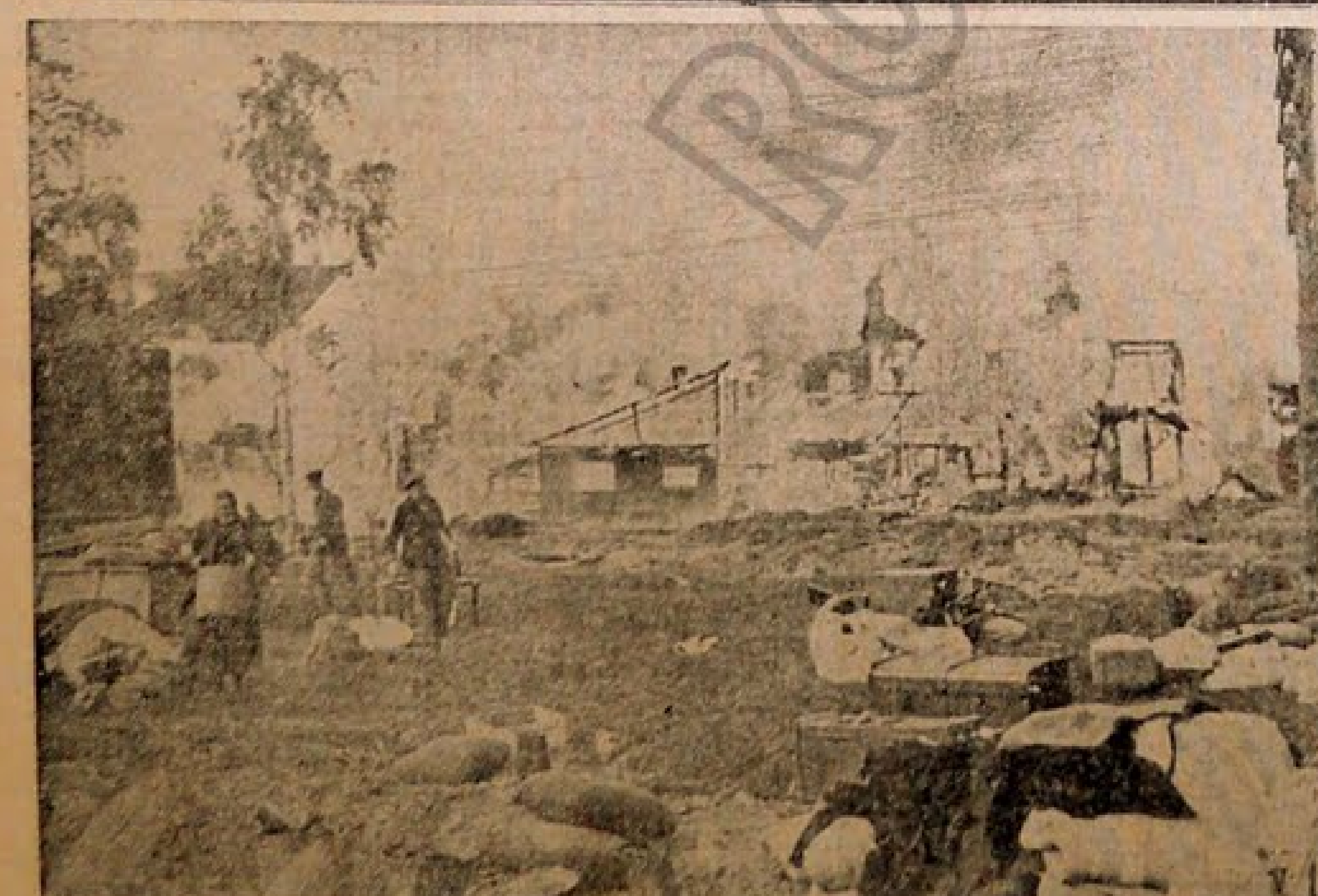
Posibilitățile de azi ale Germaniei și ale aliaților ei asigură victoria finală

După categoricele și sdrobitoarele victorii germane pe frontul de răsărit opinia publică mondială se întreabă — și pe drept cuvânt — ce acțiuni militare, diplomatice sau pur economice vor mai urma pentru obținerea victoriei finale. In corespondențele și telegramele de eri se comenta faptul că deoarece Germania are în atenția sa tot spațiul care se întinde dela țărmul cel mai îndepărtat al Norvegiei până la coasta mediteraneană a Africei și ține la dispoziția ei bogățiile Rusiei Sovietice să intervină —pentru redresarea Europei— o mare schimbare în spiritul și sistemul economic al acestui spațiu. Bineînțeles, această schimbare aparține nouei ordine dela care pornește, de fapt, lupta Germaniei și a aliaților ei împotriva capitalismului veros și a plutocrației mondiale. Inceperea punerii la punct a principiilor cari stau la baza nouei ordine ar asigura poporului muncitor german și a celorlalte popoare muncitoare angajate laolaltă în luptă, certitudinea unui viitor prosper și liber, ca și ridicarea nivelului moral și deci a capacității de iubire, cerute de perioada ultimă a acestui războiu în care este pusă în joc existența Angliei, cu tot ceiace reprezintă ea ca imperialism și ca sistem economic. Oricine își poate închipui, așa dar, panica pe care o încearcă Londra și chiar Washingtonul, privind cum singurul aliat pe continentul european își dă duhul, cu toate promisiunile făcute de reprezentanții guvernelor respective, la Moscova, sau aiurea. După cum scrie într'un articol de fond ziarul „Diplomatisch Politisch Korrespondenz" lasă să se vadă că se apropie ceasul Angliei și că tot materialul de războiu care a distrus bolșevismul, va fi aruncat fără milă peste această Anglie, devenită din disperare complicea dușmanului de moarte al civilizației.

Intr'adevăr, dacă Germania nu o lua înaintea Rusiei Sovietice și dacă armatele ei și cele aliate n'ar fi fost stăpânite de conștiința pericolului pe care îl prezintă bolșevismul pentru omenire, ar fi urmat masacrul și întunericul general. Or, chiar acum când toate dovezile arată proporția uriașe de înarmare a Rusiei Sovietice pentru a se arunca spre apus, când s'a constatat înapoierea la fiară a omului din regimul bolșevic și când pretutindeni, acolo se văd ruinele instituției religioase, Londra și Washingtonu cari fac promisiuni cinice acestei barbarii organizate, trebuesc să recunoască procesul istoric în care ele ocupă banca acuzaților și să tragă consecințele. Intâi, se apropie sentința Angliei. Alături de armele de războiu ale Germaniei și acelea ale aliaților, se adaugă — și aceasta o știu democrațiile plutocratice — imensele resurse de materii prime, centrele de producție și regiunile industriale din întregul spațiu controlat de Germania și, mai ales, toată bogăția Rusiei Sovietice. Impasul în preajma căruia se găsește Anglia, au împins agenții plătiți bine ai Londrei și Washingtonului să încerce diminuarea pericolului care amenință, spre a se potoli spiritele permanent agitate ale opiniei publice din insulă și de peste Ocean. Acești agenți după ce au lansat știrea că Germania ar face sondagii pentru încheierea unei păci, știre menită să contracareze succesele armatelor germane pe frontul de răsărit, au lansat o nouă știre în sensul că Anglia ar fi gata să recunoască granițele Rusiei Sovietice în Extremul Orient pentru a pune în stare de alarmă Japonia. La Berlin, de bună seamă, se cunoaște măsura cu care trebue prețuită această știre și, mai vârtos, se subînțelege posibilitatea — de care ar vrea să vorbească știrea — a unei intervenții a Americei în Europa.

Rolul cu care s'a încărcat Japonia în calitatea ei de putere a Axei, este bine definit atât la Tokio, cât și la Roma. Dealtfel, se simte acest lucru din atitudinea pe care a adoptat-o aceasta față de intenția Londrei și Washingtonului de a trimite ajutoare Rusiei Sovietice prin Vladivostok.

Din evenimentele în curs, se deduce că marea schimbare de care vorbiam la început, în spiritul și sistemul economic al spațiului pe care Germania îl are în atenția sa, este motivată pe deplin.

Cum găsesc soldații germani satele părăsite de bolșevici

DUH ŞI SLOVĂ

LITERATURA BASARABEANĂ DE DUPĂ REINTREGIRE

Care dintre scriitorii basarabeni refugiați nu-și profilează și astăzi amintirile natale ca pe niște basme îngropate adânc din gura bunicilor, în inima obosită de atâtea păreri de rău? Cine dintre toți mânuitorii de vise, nu crede că are ceva de spus, mai mult și parcă mai jalnic și mai pătrunzător decât s'a spus? Adică, ce s'a spus? Că până astăzi încă nu s'a spus nimic din marea tragedie a desțelenirii.

Această răspântie grea în viața noastră intimă n'a fost nici pe jumătate descoperită, răscolită, reînviată pentru o reabilitare istorică și clopărită în toate fulgerătoarele ei fărâme, fiecare cu flamura ei specifică și cu durerea personală.

Există multe motive, ce au dat naștere acestui neajuns.

1. Scriitorii basarabeni s'au mulțumit să se acomodeze cu timpul și cu scrieri aproape banale de orice clipă, ne'gândindu-și dulcile dureri în ditirambe oacare pentru provincia pierdută sau frământându-și fluxul tulburător al marilor sentimente.

Ei au scris parcă din porunca sufletului, dar fără să-și topească sufletul în slovele însângerate. Ei au scris cu lacrimi secunse, cu ochii îndreptați spre viitoare alinări, cu gândul, într'adevăr, spre ce au lăsat dar cu inima spre ceea ce este. O nedreaptă [illegible] s'a abătut în scrisul lor. Exact ca o cumpănă de fântână pe care au afundat-o numai până la jumătatea [illegible].

Și aceasta se poate observa ușor din două fapte:

a) Cu toată mulțimea de [illegible] subiecte ce le stau la dispoziție, cu toate inepuizabilele resurse de [illegible] au scris foarte puțin despre Basarabia, ca și când [illegible] sentimentalismul și [illegible] fost în stare să scrie.

b) Tot ceea ce s'a scris, s'a scris ocazional și nu natural, (în aceasta [illegible] nici nu s'ar fi scris, trăgând o inexplicabilă tărăgănare a faptelor și consumând emoții pe ascuns în adânc.

Este însă lesne de înțeles, că literatura basarabeană refugiată, cum e și firesc, e tolerată sau să zicem mai bine admisă în câmpul vast al literaturii românești ceea ce e foarte departe de adevărata ei chemare.

Noi credem, că literatura noastră trebuie să-și capete un drept de existență proprie, un pivot personal de rezonanță, un timbru original de dăinuire și acestea toate nu ni le poate da nimeni; ele depind numai de noi și urmează a fi numai ale noastre.

Să existe o poezie basarabeană, tot așa cum există una bucovineană, cum există una ardeleană. Asemenea diferențiere nu desparte, ci întregește. Să existe o „jele" basarabeană cum nu vom găsi-o nicăeri, o natură basarabeană, pe care oricât am căuta-o în toată lumea ar fi cu neputință s'o găsim, o lume sufletească basarabeană cu manifestări și procese interioare, ne mai aflate în alte plaiuri.

Iată ce înseamnă dreptul la o existență proprie, dreptul de a fi românească în cele din urmă această provincie.

2. Scriitorii noștri în majoritatea împrejurărilor s'au complăcut și se complac într'o înțeleaptă tăcere, (pe care însă unii au calificat-o altfel), și nu vor sau nu pot să înțeleagă, că astăzi s'a instituit o epocă dinamică, luptătoare, până de nerv creator și muncă neprecupețită.

3. Mulți dintre scriitorii noștri sunt subjugați prea inconștient clasicismului rituos și riguros, fără să vadă alături goana după formule și complexitatea manifestărilor spirituale ale modernismului viu și nou, care pune probleme, ridică teme de o însemnătate ce întrece gloria cotidiană și care frământă omul până în subsolurile conștiinței lui.

4. Se observă apoi o permanentă ferire de subiecte mari ca și când ele ar fi neîncăpătoare pentru puterea creatoare a scrisului basarabean sau ca și când forța emotivă dintr'o operă mai mare nu se poate întreține până la capăt, din care cauză ca se reprezintă numai în scurte schițări memorabile.

Sergiu Matei Nica

N O T E

O CARTE

care va desbate o serie de probleme strâns legate de elementele permanente ale creației românești, va fi, desigur, romanul Meșterul Manole **datorit tânărului scriitor** Dumitru Almaș.

Alegerea acestui titlu nu a fost întâmplătoare.

Ca în vechea legendă, eroul principal al romanului, Costan Sava, **va reuși să realizeze ceea ce-și propune, prin sacrificiul aceleia care-l iubea cu toată ființa și pe care acesta și-o dărue morții, pentru a nu sta în calea visurilor pe care arhitectul, ca un vechi meșter, urmă să le realizeze.**

Costan Sava va birui printr'o altă dragoste și va reuși să impună în arhitectura noastră, robită de un fals „modernism", linia și armonia legată de vechii meșteri ai trecutului nostru.

Editura Națională Gh. Mecu **va face să apară romanul acesta la sfârșitul lunii Octombrie.**

Spre Odesa, spre Odesa!

(Urmare din pagina I-a)

toți, gâii și pătlăgele, totul se înălța într'o stupidă ironie spre cer.

Noaptea era momentul războiului pentru pepenii verzi. Armistițiul pe câteva ore al armelor, permitea soldaților să se aprovizioneze cu harbuzii cei gustoși. In special rușii caută miezul bogat în apă, întrucât uzina de apă a Odesei e în mâinile Românilor și sunt distruși de sete. Curiozitatea e aceea că, înțeleși parcă, și ruși și români vin la harbuzărie neînarmați și începe lupta cu pumnii pentru acapararea celor mai frumoși pepeni verzi.

Sovieticii, în afară de argumentele fizice, care se vede că nu rezistă, mai adue și pe cele sentimentale:

— Voi, Românii aveți apă. Noi, nu. Lăsați-ne nouă harbujii!

Firește, nici acest soiu de argumentație nu isbutește și setea celor asediați devine o adevărată tortură.

Intorși în cercul din jurul fortăreței, soldații români numai ce aud trigăte în limba moldovenească, din tabăra dușmană:

— Măi frate Neculai, vreau să vin la voi. Spune să nu mă împuște!

— Pe unde să fug la voi?

Și a doua zi, cetatea dușmană iar are cu câțiva „luptași" mai puțin.

Avantagiile uniunii republicilor...

VANATOAREA UNUI COMISAR

Ce dihanie trebuie să fie și comisarul acesta, care ține în frâu atâția soldați netrebnici?! Ce pușcă minunată trebuie să aibe, dacă toate celelalte puști ale „craspармеițiilor" atât de viteji, nu sunt în stare s'o sfărâme!?

Cam întrebările acestea și le punea soldatul dâmbovițean Ioniță Ion, dintr'un regiment de infanterie, hotărît fiind că la prima incursiune să vadă mai de aproape chipul unui comisar, a acestui om despre care s'a vorbit atâta, ca despre un neguros spirit al vremurilor cu descântece și vrăji.

Și clipa aceasta n'a întârziat să vie, așa cum se întâmplă la războiu, unde atacul dintr'o parte sau alta pornește pe neașteptate.

Ioniță Ion și-a încordat toată ființa, să descopere pe comisar. Auzise că de obiceiu oamenii aceștia sunt ființe lașe, cărora pistolul le stă bine numai înfipt în ceafa unuia fără apărare. De data aceasta însă a descoperit un evreu înalt, voinic, lat în spate, care, deși îmbrăcat civil, trăgea cot la cot cu soldatul roșu.

Românul era mai bun ochitor însă.

Cădeau inamicii unul câte unul, rărindu-și rândurile. Ioniță Ion, ostașul român, s'a apropiat tot mai mult de arma fioroasă a comisarului și a tras și el odată, după ce și-a potrivit lucirile ochilor negri peste creasta ochitorului. Numai odată a bubuit arma sa, dar a avut un răsunet altfel decât al camarazilor. Și 'n urmă s'a așternut tăcerea: Comisarul amuțise. Cei câțiva sovietici puși pe fugă, cădeau mai departe.

Ioniță Ion a sărit spre mormanul de morți, a smuls arma celui răspus și l-a întors cu piciorul, spre a-i citi în cutele chipului. Comisarul era mort. Printre firele de barbă roșie se prelingeau șuvițe de sânge din gură, încolăcindu-se pe obraz spre a scrie parcă un cuvânt sinistru pentru poporul rus: Odesa.

Soldatul român s'a înfiorat de o amintire, a strâns cu patimă trofeul, arma dușmanului, fermecata armă a disciplinei rusești și a fugit cu o teamă nelămurită, spre ai săi: Comisarul ucis semăna atât de mult cu evreii din tabloul reprezentând „Prigonirile Mântuitorului" văzut cândva în anii copilăriei sale.

Biet popor rus!

Sabin Popescu-Lupu

CRESTĂTURI

■ O deosebită atenție merită studiul d-lui **G. Bezviconi**, — cunoscutul istoric basarabean, — intitulat: „Românismul fruntașilor Moldovei dintre Prut și Nistru sub stăpânirea străină". In cele 28 de pagini, talentatul scriitor ne scoate în evidență patriotismul fără margini al boerimei transprutene, pe care oblăduirea moscovită n'a putut-o rusifica; nu i-a putut șterge din sfintele-i aspirații: „Boerii români, — afirmă d-sa, — în cursul unui secol întreg, rămân factorul principal social și economic al provinciei, colaborând într'un strâns contact cu țărănimea. De altfel, ca sânge și spirit, acești boieri sunt înrudiți cu mazilii și răzeșii, urmașii unor Români de pe vremea lui Alexandru cel Bun, care alcătuesc cadrul țărănimii Basarabene".

■ **In toamna aceasta, d.** Adrian Mogâldea **va scoate un roman psihologic, de interesant sbucium lăuntric, intitulat** Fuga cea mare, **în care fina analiză a sufletelor și stilul colorat al autorului se combină de minune, pentru a ne da o carte autentică și captivantă. O așteptăm...**

● **Cimitirul Bellu din București,** se intitulează ultima lucrare cu caracter oarecum monografic a d-lui G. Bezviconi despre cimitirul elitelor din capitală. Sunt catalogate acolo mormintele personalităților și scriitorilor care au jucat un rol mai mult ori mai puțin important în istoria neamului românesc.

In prefața lucrării propriu zise, autorul arată că cultul morților ne este puțin cunoscut și de ce importanță covârșitoare se bucură în alte părți din occident. Pentru istoric, multe, foarte multe morminte, după cum bine observă d-sa, prezintă cu totul o deosebită importanță.

■ **D.** Mircea Streinul **publică o frumoasă „Odă la Bucovina", pe care o cităm fragmentar:**

Mi-e inima în Bucovina, plaiul de albe miorițe;
iarăși limpede-i lumina turlelor de sucevițe;
pajerele regești apă vie poartă'n pliscul de aur;
freamătă bourul 'naltelor steiuri; legende
brumează pe nouri; istorie, drumul tău e mersul
oștenilor; pace se-așterne; țăranul unelte-și
scoate, vrednice mâini se roagă de bună ispravă.

Văd în zilele viitoare plugurile multe
cum vor serie'n țărnă viața grâielor unduitoare,
sterpele miriști belșug vor naște și, toamna,
în târgile ogrăzi va crește văpaia bogatelor roade.
Prutul va duce la vale pădurile Vijniței
pe verzile valuri; Dumnezeu va lua luceafărul,
dăruindu-l ciobanilor viersuri de dalbii miori
și marea frăție cu tăcuții păuni și cerul.

Nu putea trece cu vederea nici pe poetul bucovinean George Drumur, **autorul volumului „Suflete în azur", apărut anul trecut în editura „Bucovina". Iată, ca edificare, „Stingerea livezii":**

Se stinge inima livezii,
ca'n patimă amarul dor, —
de-aș mai vrea ca să cobor
spre primăverile zăpezii,

dar n'am putere să dobor
din mine timpul — și hurez
pândesc la umbrele grămezii
căderea tristului odor.

De dincolo, copilăria
nu mai răzbate pân' la mine
și nu mai știu de bucuria
minunii; — timpu-i tot mai mare
cresc ierburile tot mai pline
pe vârsta mea, ca pe hotare.

■ Revista Fundațiilor Regale **a apărut pe August — Septemvrie în 472 pagini, închinat Basarabiei și Bucovinei. Acest număr, de o mare importanță științifico-literară, aduce iscăliturile a nu mai puțin de 40 scriitori și poeți. Colaborează:** C. Rădulescu-Motru, **S. Mehedinți, D. Caracostea, Ștefan Ciobanu, Constantin C. Giurescu, Ion Petrovici, Mihail Sadoveanu, Nichifor Crainic, Gala Galaction, Emanoil Bucuța, Ion I. Nistor,** Leca Morariu, Ion Pelivan, **Pr. Paul Mihalovici, George Dorul Dumitrescu, Sextil Pușcariu**, Petre **Comarnescu ș. a. Poezia este bogat reprezentată prin următoarele condee: Ion Pillat, Ion Minulescu, Adrian Maniu, Mircea Streinul, Ion Buzdugan, D. Iov, George Drumur, Olga Crușevan, Octav Sargețiu, Sergiu Grossu și Neculai V. Coban.**

La sfârșitul revistei, d. D. Caracostea, **în „Perspectivă spre viitor" arată că: „Incepând cu numărul acesta, primul alcătuit conform indicațiilor date de direcție, suspendă, timp de șase luni, colaborarea la Revista Fundațiilor Regale, a oficiilor de formațiune fie estetizantă, fie liberalizantă până la simpatii față de ideologia și literatura semită". Deoarece, — spune mai departe d-sa, — „literatura nu este un mijloc de destrămare și nici un simplu joc singularizant, ci o funcțiune de expresie adânc omenească și românească totodată, fără de care poezia nu poate fi integrată în cultura neamului".**

Sergiu Grosu

O carte de actualitate

Mai este artileria o armă de actualitate?

Care sunt învățămintele pentru artilerie și celelalte arme cu care conlucrează, rezultate din operațiunile ce au avut loc în Finlanda, Polonia, Norvegia, Belgia și Franța?

Iată două din problemele tratate cu o competență remarcabilă în lucrarea „ARTILERIA IN RAZBOIUL ACTUAL", datorită distinșilor ofițeri de artilerie: căpitan Eduard Dragomirescu-Buzne și locot. Alexandru Vasilovici.

Această lucrare este prezentată elogios de generalul care spune:

„Autorii înainte de a se hotărî ssă scrie, au citit mult și mai ales au gândit".

Este un elogiu bine meritat.

Dar lucrarea nu este scrisă numai pentru militari. Ea poate fi citită cu ușurință și trebue să fie citită de toți acei care vor să știe cum se duce astăzi lupta și care este secretul fulgerătoarelor succese ale marilor noștri aliați.

O semnalăm cu căldură convinși că facem un serviciu nu autorilor ci marelui public.

Propaganda sovietică

Povesteau Românii rămași în teritoriile noastre furate de bolșevici că din primele zile ale începerii războiului sfânt, prin piețele publice ale orașelor și chiar pe la sate, sovieticii instalaseră megafoane care, pe lângă propaganda comunistă foarte perzistentă, difuzau cele mai fantastice informații privitoare la mersul operațiunilor.

Un megafon instalat în Piața Unirii din Cernăuți, anunța în ziua de 30 Iunie (1941) că sondele dela Ploești sunt în flăcări, capitala a fost aproape în intregime dărâmată de bombardamentul aviației lor, iar trupele sovietice au ocupat România până la Carpați, toată Bulgaria și au ajuns până la vechea frontieră germană cu fosta Polonie.

Iși poate oricine închipui ce stare de spirit creiau aceste știri atât de tendențioase și fanteziste mai cu seamă că populația românească nu avea absolut nici o informație, sau mai bine zis nu avea voie să știe nimic din ceea ce se întâmplă la vecinul de alăturea, nu încă să se poată interesa ce se petrece în altă localitate sau pe fronturile de luptă.

Este cunoscut, încă din primii ani ai instalării comunismului în Rusia țaristă, că propaganda sovietică adresată populației tuturor claselor sociale depe întreg globul pământesc, urmărea două scopuri bine determinate: Pe plan politic; de a sădi în sufletul masselor nemulțumirea față de guvernele respective și neîncredere în armată și în forțele creatoare ale națiunilor și de a exploata aceste nemulțumiri îndemnând popoarele la revolte și răsturnare a sistemelor vechi de guvernământ.

Pe plan cultural; revoluționarea tuturor organelor de religie, morală, artă, știință și înlăturarea oricărei tradiții. Se cerea o înoire radicală prin distrugerea culturii și civilizației existente și înlocuirea lor cu primitivismul sălbăticia și animalismul comunist.

Cine urma să stăpânească lumea cucerită de nebunia iudeo-comunistă? Desigur că numai acel neam degenerat a cărui istorie plină de crime, de adultere și tâlhării, ne mai având nici o scăpare a existenței sale a voit să dea omenirii creștine suprema lovitură și să se impună total și definitiv cu aceleași sisteme de teroare și sălbăticie care le-a întrebuințat în toleranta Rusie.

Propaganda sovietică, acea înșirare de fapte ireale, de îndemnuri criminale și neomenești în curând își va termina rolul său de cabotină ratată și nefastă și se va pierde — departe de credință, de lumină și adevăr — în zădărnicia minciunii și lașității, ca și cămătarii și tarabagii anglo-saxoni care-o susțin, învinsă și distrusă de Ostenii Cruciați, ai culturii și ai civilizației.

George Ionașcu

RADIO

Vineri 17 Octombrie 1941

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI

6.55-8.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii; Radio jurnal (I); Concert de marșuri (discuri); Concert de fanfară româno-german; Inchiderea emisiunii

11.50: Deschiderea emisiunii.
12.00: Jurnal ni limba ucraineană.
12.10: Jurnal în limba rusă.
12.20: Muzică variată (disc.)
12.30: Radio jurnal (II); Jurnal cultural și Poșta sătenilor.
12.50: Ora ostașului.
13.50: Serviciul german de știri.
14.00: Radio jurnal (III).
14.20: Muzică variată (discuri).
14.30: Ora răniților.
15.30: Reportagii germane de pe front.
15.40: Inchiderea emisiunii de prânz.
17.00: Cronica dramatică.
17.15: Cântă Erna Sack (disc.)
17.30: Radio jurnal (IV).
17.40: Universitatea Radio Ciclul „Mari financiari în trecutul Statului nostru": Menelas Ghermani.
18.00: Concert de fanfară româno-german.

RADIO ROMANIA

19.00: Jurnal în limba italiană.
19.15: Jurnal în limba ucraineană.
19.30: Jurnal în limba turcă.
19.40: Jurnal în limba rusă.

RADIO BUCUREȘTI

19.00: Opere cu acelaș subiect: „FAUST" de Gounod, de Boito și de Berlioz. Prezentare muzicală de Alfred Alessandrescu.

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI

19.50: Serviciul german de știri.
20.000: Radio jurnal (V); Sport.
20.20: Fantezii și potpuriuri (disc.)

EMISIUNEA PENTRU STRAINATATE

Semnal.
21.00: Emisiune în limba germană.
21.10: Emisiune în limba italiană.
21.20: Emisiune în limba franceză.
21.30: Emisiune în limba engleză.
21.40: Inchiderea emisiunii.

DELA CIVILIZAȚIE LA BARBARIE, DELA CREȘTINISM LA PĂGÂNISM

(Urmare din pag. I-a)

țară în lume și alți oameni decât cei din țara lui, așa va crede, — când el nu e lăsat să treacă granițele țării lui. Dacă i se va spune mereu că la el în țară e raiul pe pământ, că în alte țări oamenii trăesc nenorociți așa va crede.

Cu un cuvânt: **prin educație și creștere, pe un copil îl poți forma după bunul tău plac, cum un om meșter din acelaș lut poate face un copilaș cu picioarele strâmbe sau drepte, poate face un cățel, un lup sau o găină.**

Acum credem că fiecare poate înțelege cum se poate ajunge din creștinătate la păgânătate, din civilizație la barbarie: **prin educația păgână a copilului și a tineretului.**

Dar chiar lucrul acesta l-au făcut conducătorii iudeo-bolșevici ai Rusiei Sovietice. **Au luat pe copii dela părinți și i-au crescut fără credință în Dumnezeu fără religie, fără credință în suflet și în viața viitoare.**

I-au crescut în credința că omul nu are altă țintă în lume decât să trăiască, să muncească pentru hrana trupului. **I-au crescut în ura neîmpăcată față de toți aceia cai au o moșie a lor, o haină mai bună, spunându-le că traiul mai bun e din sudoarea muncitorului cu mâna, că cel mai bogat, — prin hărnicia lui, — i-a furat muncitorului dela gură.**

Și copilul crește și se face om așa cum e învățat de alții, căci de la sine nu știe nimic.

Iată cum o educație păgână poate schimba generațiile nouă din creștine în păgâne, din civilizate cum au fost părinții lor, în barbare.

Iată tâlcul păgânătății armatei bolșevice ca și al noilor generații din Rusia.

De aceea nimeni n'a făcut dela venirea lui Hristos în lume mai mare crimă împotriva propriului lor popor ca și conducătorii iudeo-comuniști: i-a coborît în rândul dobitoacelor.

I. Agârbiceanu

Gravură

Coloarea nopților a înflorit solemn
stihiile spuzite'n jur de mânăstire,
voevodul, izvodit în creasta lui de lemn
și poposit de mult, așteaptă aceeași știre.

Ajunul serilor i-a troienit privirea
albastră, ca un sunet, prins pe sub uluce
ce se resfiră'n larg, odată cu ivirea
decorului cu zori și-a nopții ce se duce.

Se cumpenesc spre zodii ciuturi, ca spre moar..
și'ndeamnă stele să se coboare'n apă;
în preajmă-le vin boii Domnului să poarte
supusul trup, spre'nalturi drumul stins să-i sape.

Inmuguresc, prin cioburi de azur, chilimuri
legendele, ce picură'noptări pe largi păduri,
pe sate, pe ogoare'n somn, pe alte țărmuri.
Vezi moarte peste tot, deși nu poți s'o'nduri.

Iar gândul prins cu daltă'n voevod trecu
odată cu'nserările culese la ferești, —
adulmecând iubirea, ce se desfăcu
ecou de curcubee'n cântece s'o crești.

Asijderea și lemnul amurgi demult,
căci veacurile vechi spre cele noui se duc
prin setnii siderale, regii'nvinși i-ascult,
balade cu voevozi, sub umbră de haiduc.

La prag de mânăstire se topi o stea,
domnița singură n'a mai putut să stea.

George Drumur

VIAŢA BASARABIEI

Numiri şi transferări de preoţi şi cântăreţi in Mitropolia Basarabiei

Zilele acestea s'a ţinut şedinţa secţiei administrative a Consiliului Arhiepiscopal din Chişinău, la care s'au discutat problemele administrative în legătură cu reorganizarea vieţii bisericeşti în cuprinsul Arhiepiscopiei mai sus menţionată. Şedinţa a fost prezidată de către I. P. S. Efrem Tighineanu, ţiitor de Mitropolit.

Consiliul a propus, iar I. P. S. Efrem a aprobat următoarele numiri de:

PREOŢI:

Preot Nicolai Grosu dela catedrala Tighina la catedrala Chişinău, preot Vasile Prisăcaru dela Cighirleni Lăpuşna la catedrala Chi-, preot Stefan Băleanu dela Găleşti Lăpuşna la Sf. Ilie Chişinău, preot Iachint Varzaru dela Tareni Orhei la Grătieşti Lăpuşna, preot Adrian Dodul dela Manoileşti Lăpuşna la Răşcani Chişinău, preot Pavel Varzaru dela Plătăreşti Cetatea Albă la Obor Chişinău, preot Anatolie Popescu din eparhia Hotinului la Drăsliceni Lăpuşna, preot Ioan Gobjilă dela Lăpuşna jud. Lăpuşna la Manoileşti jud. Lăpuşna, preot Anatolie Malai dela Hânceşti Lăpuşna la Negrea Lăpuşna, preot Simion Ganta dela Dahnovici Lăpuşna la Hogineşti Orhei, preot Carp Zamfir dela Ialpugeni Tighina la Cimişlia Tighina, preot Alexei Mârza dela Bălceana Lăpuşna la Scorţeni Orhei, preot Alexandru Maleavin dela Grădiştea Tighina la Selemet Tighina, preot Petre Avramov la Doina Lăpuşna, preot Leonid Popovici dela Protegailovca Tighina la catedrala Tighina şi preot Scaleţchi Teodor dela Cobăeşti Lăpuşna la Bălăureşti Lăpuşna, preot Valent Livovschi dela Nisporeni Lăpuşna la Costuleni Lăpuşna, preot Victor Straistaru la Cighirleni Lăpuşna, iar preotul Lefter dela Cimişeni Lăpuşna la Ialpugeni Tighina.

Pentru reintinerirea cadrelor preoţimei s'au făcut următoarele numiri de tineri licenţiaţi în teologie: Gheorghe Pereş la Gălbeniţa Tighina, Ili Spinei la Butuceni-Orhei, Nicolai Dragoslav la Bălceana Lăpuşna, Nicolau Victor la Hanu-Vechi Lăpuşna, Vitalie Zaviţchi la Troiţa-Tighina, Poiată Emil la Bujor Lăpuşna, Danelescu Pavel la Raspopeni-Orhei, Copcea Petre la Suruceni-Lăpuşna, Ababii Vlad la Palanca-Lăpuşna, Nicolai Gavril la Aledar-Orhei, Aurel Andrioaie la Nisporeni-Lăpuşna, Alexandru Străstaru la Cobusca Nouă Tighina, Ion Negură la Sălcuţa-Tighina, Victor Antiohi la Negrea-Lăpuşna.

Numirea protopopilor de plăşi

Potrivit noului statut administrativ pentru Basarabia, se ştie că unitatea administrativă pentru toate instituţiile este: plasa. Fiecare directorat trebuie să-şi aibă reprezentanţii săi pe lângă aceste unităţi administrative. Directoratul culturii naţionale a numit zilele trecute inspectori de plasă în fiecare regiune. Sf. Arhiepiscopie a Chişinăului a numit şi ea protopopi pentru fiecare plasă. In total au fost numiţi 15 protopopi. Dintre aceştia numai doi au fost prevăzuţi în bugetul statului. Ceilalţi protopopi au făcut intervenţiile necesare pentru a fi retribuiţi şi ei ca toţi reprezentanţii celorlalte directorate. Intrucât anul acesta nu există posibilităţi financiare, se crede că vor fi trecuţi în buget deabia la anul viitor, urmând ca anul acesta să funcţioneze în mod onorific.

Numiri de diaconi

Diaconul Eugen Domanovici dela Liceul Eparhial din Chişinău a fost numit la Cimitirul Ortodox din Chişinău, Pecianov Victor a fost numit Diacon la Catedrala Chişinău, Chironeţ Gheorghe a fost numit la Recea-Lăpuşna, Popa Ilie la Lăpuşna, Grozeşti-Lăpuşna, Bacana Nichita dela Bardar-Lăpuşna la Munceşti Chişinău, Preguza Evstafie la Obor Chişinău, Catranji C-tin dela capela Facultăţii de agronomie la Una Credinţă Chişinău, Măndrescu Mihail dela Străşeni I-Lăpuşna, Grosu Alexei dela Calfa-Tighina la Găleşti-Lăpuşna, Selar Theodor dela Băcioi Lăpuşna la Buna Vestire Chişinău, Chipra Iulian dela capela orfelinatului Chişinău la Mereseni-Lăpuşna, Bordeianu Leonid dela Minceni-Ochei la Saharna-Orhei, Cudriţchi Ioil dela Zahaicanii Vechi-Orhei la Cuţteneşti-Orhei, Vechi-Orhei la Căzăneşti-Orhei, la Slobozia Doamnei-Orhei, Tonu Vladimir dela Gura Galbenţ-Tighina la Bardar-Lăpuşna şi Zaviţchi Alexandru dela Gaidari-Tighina la la Carpineni-Lăpuşna.

Tolciocul Chisinăului

„Tolcioc" însemnează în ruseşte „ghiontire". Când la numele de „tolcioc" în sensul comerţului, însemnează maidanul de lângă piaţa unui oraş, un fel de vad comercial dacă vreţi, unde s'adună şi vând lucruri vechi toţi nevoiaşii localităţii precum şi ai satelor înconjurătoare.

I s'a dat acest nume, fiindcă la acest vad de schimb al nevoilor şi al boarfelor s'adună atâta lume şi se ghiontesc unii pe alţii de parcă ar fi veniţi acolo expre pentru această operaţie. Se calcă unii pe alţii pe picioare, se bârfesc, îşi taie drumul etc. E drept că-i şi multă lume Duminica şi Miercurea în special, când tolciocul Chişinăului e un adevărat furnicar, ca să nu-i zicem viermar.

După 1918 tolciocul îşi redusese faima aproape la zero, deoarece starea materială a populaţiei îmbunătăţindu-se nu se prea găseau nevoiaşii cari să-şi vândă boarfele pentru o bucată de pâine. Rămăsese doar ca o reminiscenţă muribundă. La câteva luni după invazia bolşevicilor însă, tolciocul îşi recăpătase faima sa din trecut. Şi cum clasa nevoiaşe devenise lume intelectuală, aci întâlneai orice figură basarabeană nerefugiată, ca magistraţi, profesori, preoţi, avocaţi învăţători, proprietari, pensionari, stând în picioare lângă o grămadă mai mare sau mai mică de haine, obiecte casnice, după cum îi mai rămăsese sau nu şi aştepta ca „tovarăşii semănători de fericire" să se milostivească să-i cumpere ceva din rodul muncii unui şir de ani întregi pentru a putea cumpăra copilaşilor o bucată de pâine ca să le astâmpere foamea. Şi aşa se despuia de tot ce avusese o clasă de oameni cari aveau singura vină: aceea de a fi fost intelectual şi de a fi muncit pentru Ţara Românească. Numai când ne gândim la calvarul acestor nenorociţi ni se încreţeşte carnea pe noi. Dar ei, cari au dus această cruce de resemnare timp de un an de zile...

După eliberare, tolciocul a rămas cu faima care o căpătase sub bolşevici din două motive: a) pentrucă nu s'a lămurit încă situaţia diferitelor categorii de funcţionari rămaşi sub bolşevici în Basarabia şi b) pentrucă periferiile oraşului şi-au însuşit prea multe lucruri din casele refugiaţilor şi al absenteiştilor. Dacă numărul celor din prima categorie va scade până la dispariţie nu tot aceasta-i situaţia celor din ultima categorie. Numărul acestora e prea mare pentru a se spera într'o dispariţie a tolciocului. O vizită cât de scurtă la tolcioc oferă privelişti din cele mai interesante: servitoarea îmbrăcată în paltoane de karakul vinde şoşoni pantofi, rochii de dame, feţe de masă, samovare, cămăşi de dame sau bărbăteşti, pantofi bărbăteşti etc. pe cari nu le-a putut avea niciodată. Sau câte o bătrână care peste zi întinde mâna trecătorilor, vinde veselă de mii de lei, pahare de cristal, abatjururi, feţe de mese, paltoane de damă etc. Aceştia sunt „intermediarii" celor ce le e ruşine să stea şi să vândă. La tolcioc se vând peste 80% de lucruri ce nu aparţin celor ce le vând. Apoi tot aici vând şi ţăranii pieicele lână etc.

Duminică, alături de tolcioc, mai apare tot ca o reminiscenţă bolşevică, ţărani cu butoaie de vin şi vând cu paharul, sticla şi chiar deca. Dela sosirea bolşevicilor, vinul în Chişinău ca şi în restul oraşelor basarabene nu s'a mai vândut conform legilor fiscului. Pe toate străzile vedeai căruţe cu butoaie de vin vânzând aşa cum vând găzarii, băcanii, prin satele moldovene şi basarabene. Şi această tradiţie n'a dispărut nici azi: lângă tolciocul Chişinăului de exemplu, se văd Duminica câte 30—50 căruţe cu butoaie de vin, vânzând fără nici o sinchiseală, la pahar. Iar beţivii târgului iau de duşcă cu noaptea în cap, deşi n'au mâncat poate de câte 3—4 zile. E atâta lume în tolciocul acesta al nevoilor şi al mahalalelor de te îngrozeşti câteodată. Sunt aproape toate fostele servitoare şi foştii servitori cari azi s'au îmbogăţit din averile foştilor stăpâni şi nu vor să se mai angajeze preferând să vândă din cele acaparate. De aceia problema servitoarelor la Chişinău în special, e din cele mai acute.

EXAMEN SPECIAL PENTRU ABSOLVENŢII ŞCOLILOR PRIMARE DIN BASARABIA

La Directoratul Culturii Naţionale din Basarabia, se prezintă zilnic absolvenţi ai şcolilor primare, solicitând înscrierea lor în şcolile secundare, fără însă a prezenta certificatele de absolvire respective, întrucât dosarele acestor şcoli au fost distruse total sau în parte de hoardele bolşevice în retragere.

Deoarece organele învăţământului primar din Basarabia nu găsesc nici un indiciu prin care să se constate că solicitanţii au absolvit în adevăr şcolile primare, au hotărît ţinerea unei sesiuni extraordinare pentru examinarea absolvenţilor ce nu au actele respective de studii.

Examenul va începe la 25 Octombrie, a. c.

Cei cari vor reuşi, vor putea fi înscrişi la diferite şcoli practice din Basarabia, îndeosebi la acelea cari încă nu şi-au început cursurile.

Problema industriilor în provinciile desrobite

Activarea energiilor tinere şi opera de naţionalizare integrală

In teritoriile cucerite aveam — înainte de ocupaţie, o industrie din cele mai înfloritoare şi mai variate. Dela industria bucovineană, gravitând în capitala provinciei; Cernăuţii, care era un mare centru industrial şi până la mare, pe întreg cuprinsul Basarabiei am avut o varietate abundentă de fabrici, pe vremea aceea în plină desvoltare.

Natural, cutropitoarea majoritate a acestora erau în mâinele şi stăpânirea jidovească.

Ocupaţiunea bolşevică, după informaţiunile pe care le avem, a intensificat activitatea industriilor existente, având nevoie de a susţine necesităţile atâtor zeci de milioane de consumatori. Evident, a schimbat regimul juridic al acestora, din proprietate individuală în proprietate colectivă.

Azi aceste întreprinderi industriale aşteaptă să fie repuse în funcţiune. Sunt atâtea formule pentru a se stabili regimul de activitate al acestora. Că vor fi exploatate de Stat direct, că vor funcţiona sub supravegherea Statului, că vor fi arendate şi mai târziu vândute particularilor, sunt probleme care privesc exclusiv autoritatea de Stat, şi ca atare, nu suntem chemaţi noi să decidem, ci aceia care au răspunderea politică a destinelor ţării.

Ceeace intenţionăm să sugerăm celor chemaţi să hotărască şi să înfăptuiască este o serie de impresii şi observaţiuni asupra elementelor cu care să se facă opera de reînviere a industriilor şi în al doilea rând asupra scopurilor pe care trebuie să le urmărească acţiunea de refacere pe teren industrial.

Este un adevăr îndeobşte cunoscut că în toate operile mari, chiar şi în acelea cu un pronunţat caracter tehnic, sufletul joacă un rol de frunte. Din el ţâşneşte elanul, voinţa, spiritul de sacrificiu, iniţiativele generoase şi, în concluzie, isbânzile creatoare.

In refacerea industrială din noile privincii fără acest suflet generos şi jertfelnic nu avem ce încerca, decât cu riscul de a compromite iremediabil toată jertfa de sânge şi toate faptele de arme.

Trebuie chemat tineretul la muncă. Trebuie împânzită toată reţeaua industrială din provinciile desrobite cu elemente tinere, vii şi dinamice, care să o răscolească într'un chiot creator, aşezând-o pe temelii de granit.

Imensităţii muncii ce este acolo de săvârşit nu-i va putea face faţă, cu succes, decât generaţia tânără. Ea singură va putea, pe deoparte să încadreze această industrie până eri jidovească, cu [...] bolşevică pe frunte, în spiritul de naţionalism autentic românesc.

O primă concluziune; **tineretul, pregătit şi capabil va fi singur în stare să dea industriei desrobite din noile teritorii, caracterul de industrie românească, alungând duhul rău al bolşevismului pe deoparte, iar pe de altă parte ferind-o de a fi din nou molipsită de vechii stăpâni sau de uneltele acestora, care au început deja să mişune, cu zgura dezastruosului parazitism de eri,**

In al doilea rând, fără intenţiunea de a jicni sufletul bravilor români din aceste teritorii, care au îndurat ce nici omeneşte nu mai este posibil, socotesc, pentru a desăvârşi o operă de românizare completă şi inapelabilă, să se facă apel, în primul rând **la spiritul practic şi plin de iniţiative al elementelor ardelene.** Acestea ar putea transplanta aici, într'un teren aşa de propriu pentru o activitate de mare anvergură, tot ceace ochii noştri pot vedea în Oltenia bunăoară; comerţ şi industrie neaoş românească. Acolo, într'o vreme când Statul nu ocrotea, în mod special ca astăzi elementul românesc, evreii n'au putut pătrunde şi dacă au pătruns nu s'au putut menţine, în contact cu aceste elemente harnice, isteţe şi stăruitoare.

Atât în activitatea industrială cât şi în activitatea comercială, în Basarabia şi Bucovina, pentru a putea să le dăm caracterul românesc pur, de durată, de seriozitate şi de viabilitate ce trebuie, pe lângă jertfe materiale, elementul uman care să fie recrutat, cu precădere din tineret **şi din elementele întreprinzătoare ale regiunii sudice ardelene, din rândurile „mărginenilor"** cum li se spune de obiceiu.

Cu aceste premize, izbânda va fi sigură şi va fi mare.

Dr. Ion Seracin

Situaţia învăţământului în Basarabia

Numărul şcolilor înfiinţate. Câte şcoli funcţionează. Greutăţi în calea înfăptuirii programului. Preocupări de viitor

Ca şi Biserica, şi şcoala basarabeană a avut mult de suferit de pe urma stăpânirii bolşevice. Nu se cunosc încă în mod amănunţit toate rănile lăsate de regimul bolşevic. Autorităţile şcolare studiază zilnic tot ceiace este în legătură cu bunul mers al şcolii basarabene, luând măsurile necesare.

In urma măsurilor luate de Directoratul culturii naţionale, situaţia învăţământului din Basarabia până în momentul de faţă se prezintă astfel:

Invăţământul primar: Din totalul de 2342 şcoli de grad primar s'au deschis şi funcţionează 1243, deci mai mult de 50%. Din totalul de 6777 de posturi s'au ocupat prin detaşări şi utilizări 2494 de către învăţătorii utilizaţi şi detaşaţi. Dintre aceştia s'au prezentat şi funcţionează 1710, adică 70%. Au rămas libere pentru numiri de suplinitori 4283 de posturi. Autorităţile şcolare de aci au intervenit la Ministerul Culturii Naţionale ca să trimeată de urgenţă învăţători. In oraşul Chişinău există 43 de şcoli de grad primar şi funcţionează toate.

UTILIZAREA INVĂŢĂTORILOR RĂMAŞI SUB OCUPAŢIA SOVIETICĂ

Pentru complectarea locurilor vacante guvernământul Basarabiei a dat dispoziţie ca să fie utilizaţi provizoriu până la pronunţarea comisiei de verificare şi învăţătorii rămaşi sub regimul sovietic acolo unde şcolile nu au personal sau au personal insuficient. Directoratul culturii naţionale a luat măsuri pentru suplinirea inspectorilor de plasă care nu s'au prezentat iar în locurile vacante a dat delegaţii provizorii învăţătorilor destoinici şi cu gradul cel mai înalt din plasa respectivă. Deasemenea s'au dat instrucţiuni pentru întocmirea statelor de salarizare a plăşii.

Cât priveşte procurarea manualelor didactice s'a comunicat Ministerului culturii naţionale numărul necesar, spre a se distribui gratuit elevilor săraci. Lipsa mijloacelor de locomoţie şi de comunicaţie telefonică între plăşi şi unele comune, îngreuiază acţiunea de control şi îndrumarea învăţământului.

In momentul de faţă conducerea Directoratului studiază problema organizării comitetelor şcolare de plasă, care să verifice, să îndrumeze şi să subvenţioneze comitetele şcolare comunale.

Deasemenea studiază şi chestiunea organizării centrelor pentru învăţământul practic în cadrul cursului complimentar precum şi stimularea activităţii instituţiilor anexe şcolare ca: grădini şcolare, muzee şcolare, biblioteci, posturi de igienă şcolară etc.

Situaţia învăţământului secundar

Cât priveşte situaţia învăţământului secundar, aceasta se prezintă astfel: In cele 76 şcoli reînfiinţate s'au numit până în prezent 58 directori şi directoare, adică peste 75%. Dintre cei numiţi s'au prezentat 51, adică 87,93%, patru directori din cei neprezentaţi sunt mobilizaţi.

In învăţământul practic în 53 de şcoli au fost numiţi 35 de directori prezentându-se la posturi 30 adică peste 85%.

La 754 catedre de profesori şi maeştri s'au utilizat 321 persoane, dintre care s'au prezentat 180. Au mai fost 102 profesori suplinitori cu examen de capacitate din care s'au prezentat 90. La restul de catedre s'au făcut numiri de profesori suplinitori fără examen de capacitate care sunt în curs de prezentare.

FUNCŢIONAREA ŞCOLILOR

In prezent funcţionează în întreaga provincie 16 şcoli secundare: 9 teoretice, cu un număr de 2384 elevi înscrişi, ceiace revine în media 39 elevi pe clasă şi 7 şcoli practice cu 1551 elevi înscrişi, ceiace revine în media 38 elevi pe clasă.

Potrivit dispoziţiunilor date de guvernământul Basarabiei, Directoratul Culturii Naţionale condus de dl. director Titus Hotnog, a dispus ca la şcolile a căror funcţionare este împiedecată de lipsa corpului didactic să fie folosiţi şi profesori cari au rămas sub ocupaţia sovietică dacă au avut o atitudine demnă. S'a delegat doi controlori contabili cari să îndrumeze şi să controleze activitatea eforiilor şcolare. S'a întrunit consiliul interşcolar sub preşedinţia d-lui director Hotnog, cu care prilej s'au luat hotărâri privitoare la repartiţia elevilor la disciplina şcolară şi s'au repartizat profesori dela şcolile care nu funcţionează la cele ce funcţionează şi n'au corp didactic.

In momentul de faţă organele şcolare studiază problema organizării şi înzestrării şcoalelor practice, şi se fac pregătiri necesare în vederea deschiderii unui grup de 110 şcoli secundare la data de 15 Octombrie a. c.

Deasemenea se studiază problema deschiderii internatelor şcolare şi aprovizionarea lor cu alimente, complectarea locurilor de funcţionare şi personal de control precum şi repartizarea şcolilor secundare după categorii inspectorilor şcolari în vederea unui control cât mai sistematic şi mai eficace.

RECONSTITUIREA SITUAŢIEI ELEVILOR FĂRĂ ACTE

Intrucât multe arhive şcolare au fost distruse de bolşevici, din care cauză unii elevi nu pot prezenta la înscrierile actele necesare, Directoratul Culturii a hotărât ca aceştia din urmă să fie înscrişi provizoriu. In acelaş timp s'a intervenit la Ministerul Culturii naţionale cerându-se să dea instrucţiuni pentru reconstituirea situaţiei legale a acestor elevi, pentru ca aceste acte şcolare să fie valabile şi în restul ţării.

După cum vedem autorităţile şcolare în frunte cu d-nii: Titus Hotnog, Directorul Culturii naţionale, Vartic, M. Popovici, Andreescu, inspectori şcolari, Irodion Iacob, Inspector General al învăţământului primar, Gr. Timircan, Vladimir Neaga, D. Barbu etc. lucrează de zor la organizarea şi buna funcţionare a învăţământului de toate gradele din provincia dintre Prut şi Nistru.

Sergiu C. Roşca

SPECULA IN PIAŢA CHIŞINĂULUI CONTINUĂ

Situaţia din punct de vedere alimentar a pieţei Chişinăului se menţine în stare alarmantă din cauza lipsei de articole de mare necesitate. Speculanţii continuă să dosească alimentele, eschivându-se a le duce la piaţă.

Astfel, lipsesc de pe piaţă: lemnele, brânzeturile, laptele, untul, mezelurile şi toate articolele prevăzute în ultima ordonanţă a Primăriei Municipiului Chişinău.

Având-se în vedere această situaţie, Primăria a dispus revizuirea preţurilor maximale prevăzute pentru alimente în această ordonanţă.

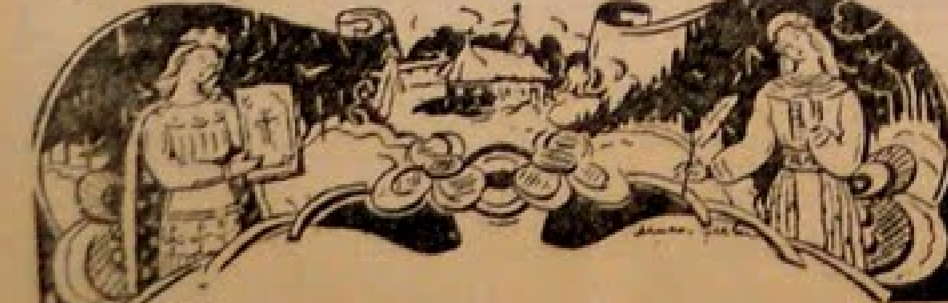
Speculanţii aţin calea sătenilor cari vin cu alimente oprindu-i la barierele oraşului şi spunându-le să nu ducă alimentele sau lemnele la piaţă, căci le sunt confiscate de autorităţi.

Noi facem autorităţilor în drept propunerea ca, pe lângă sancţiunile legale ce se atribue speculanţilor — aceşti neruşinaţi jefuitori ai pungii cetăţenilor, — să li se retragă pentru totdeauna autorizaţiunile de a exercita comerţul sub orice formă.

Organizarea poştei şi telegrafului în provinciile desrobite

Se deschide pe seama bugetului Direcţiunii General P. T. T., pe exerciţiul 1941-42, un credit extraordinar de 350.000.000 lei, care va servi pentru acoperirea cheltuelilor de personal, de materiale, de investiţii şi diverse, necesare instalării şi funcţionării până la 31 Martie 1942 a serviciilor de poştă şi telegraf în Basarabia şi Bucovina.

Acoperirea acestui credit se va face din sporul de venituri ce se va realiza în bugetul P. T. T., prin exploatarea serviciilor în Basarabia şi Bucovina şi din economiile ce se vor face la articolele de cheltueli de personal şi materiale, — nu însă dela articolele de salarii, — din Bugetul P. T. T., pe exerciţiul 1941-42 şi care prin derogare dela dispoziţiunile legale în vigoare vor putea fi utilizate în acest scop.

REDACŢIONALE

Ziarul „Basarabia" trebuind să fie oglinda reală a vieţii obşteşti din provincia dintre Prut şi Nistru, în cadrul nouei vieţi a României reintregite, corespondenţii noştri sunt rugaţi cu insistenţă să ne trimită numai ştiri cu caracter local.

Ziarul *Basarabia* caută spre imediată angajare corespondenţi harnici la Hotin, Soroca, Bălţi, Orhei, Cahul, Ismail, Chilia, Cetatea Albă, Tighina, Tg. Edineţi, Tg. Floreşti, Dubăsari, Basarabeasca, Hânceşti, Străşeni, Tg. Călăraşi şi Ungheni.

Corespondenţele de probă se vor trimite: Secretariatului de Redacţie al ziarului „Basarabia", Bulevardul Lascar Catargiu No. 31, Bucureşti III.

ŞCOLARE

Cursurile la Şcoala normală de băeţi din Chişinău încep la 1 Noembrie. Elevii se vor prezenta la 25 Octombrie. Taxa şcolară şi de internat până la 1 Aprilie este: pentru bursieri de 3000 lei şi pentru solvenţi 12.600 lei.

La prezentare elevii vor aduce neapărat rufărie, pătură, saltea sau dos de saltea, tacâm, săpun şi jumătate din taxă.

Se primesc în contul taxei alimente.

RĂZBOIUL NAVAL GERMANO-RUS

Corespunde structurii marilor orânduiri militare a Germaniei și a statelor aliate cu ea împotriva Rusiei, dacă desfășurarea războiului naval nu întrece în intensitate războiul terestru. Fără îndoială, rolul hotărâtor în acest război, și deci în acțiunile terestre și aeriene. Războiul naval se desfășoară pe un teatru de luptă deosebit, iar desnodământul lui nu are decât o foarte mică importanță tactică. Totuși desfășurarea războiului naval germano-rus, are un interes actual deoarece pentru operațiunile terestre siguranța apelor teritoriale este de o deosebită importanță. In Marea Baltică, conducătorii germani ai războiului au trebuit deja începe să-și asigure superioritatea, pentru a domina căile pe apă ale acestor regiuni, oferind în felul acesta armatei terestre în ofensivă ei o apărare de flanc necesară. Despre lupte, cari deja s'au desfășurat pe mare, între unitățile de luptă ale Germaniei și ale Uniunii Sovietice, nu s'au auzit până acum prea multe, impresia este că unitățile navale de luptă ale Rusiei se feriseră să întâmpine adversarul. Frontul maritim dintre Germania și Rusia, se întinde pe 3 mări deosebite: Oceanul Inghețat de Nord, Marea Baltică și Marea Neagră. Cea mai mare importanță o are Marea Baltică și acolo s'au concentrat cele mai importante unități maritime, ale ambelor tabere. O apreciere a forțelor este foarte grea și chiar imposibilă. Asupra înarmărilor navale ale Rusiei Sovietice, a fost ținut în totdeauna vălul secretului, iar asupra noulor construcțiuni ale marinei de război germane, nu se știu prea multe. In afară de aceasta, nu se poate ști, cari dintre unitățile navale de război ale Germaniei se găsesc în Marea de Nord, cari în Marea Baltică și cari în Atlantic.

Uniunea Sovietică dispune numai de 2 mari unități de război moderne, provenite din flota țaristă — cu un tonaj de 23.600 fiecare. In putere de luptă, le sunt superioare vasele de război germane de cursa lui Gneisenau cu 26.000 tone. La acestea se mai adaugă de partea rușilor, 2 crucișetoare grele, moderne, (Kiew și Maxim Gorki) fiecare cu 800 tone, cărora însă le sunt superioare crucișetoarele foarte moderne, din clasa Blücher (10.000 tone) și Amiral Scheer, ale marinei de război germane. In afară de acestea, flota sovietică mai dispune în Marea Baltică, numai de câteva crucișetoare ușoare și de 30 de distrugătoare. Cele mai importante elemente din Marea Baltică, ale marinei de război sovietice, sunt submarinele, încă din 1939, au fost semnalate în Marea Baltică, mai mult de 70 submarine sovietice, al căror număr datorită noulor construcțiuni, s'a mărit. Unitățile sovietice de război maritim din Oceanul Inghețat și din Marea Neagră joacă un rol însemnat.

Guvernul sovietic a construit un canal de apă ce leagă Marea Baltică de Marea Inghețată de Nord. Acest canal trece peste Neva, peste lacurile Ladoga și Onega, prelungindu-se și cu apa numitului canal al lui Stalin, până în Marea Albă. Acest canal dă rușilor posibilitatea să-și deplaseze unitățile ușoare — ca submarine și distrugătoare — dela bazele navale din Marea Baltică, până în Marea Inghețată de Nord. Unitățile navale mari, sunt absorbite în apele Mării de Răsărit, iar soarta lor va fi pecetluită odată cu ocuparea ultimului port, de către trupele germane.

Stăpânirea Mării Baltice, de către marina de război germană, nu a fost primejduită prin nici o acțiune. Lupte navale mai mari nu au avut loc. După informațiuni din sursă germană, marina sovietică a pierdut, totuși prin evoluția situației din Baltică și Golful Finic, majoritatea vaselor sale importante, de toate tonajile restul fiind blocat, asediat și expus uniunii în postul Kronstadt.

ROLUL FEMEII ROMÂNE IN RĂZBOIUL SFÂNT AL NEAMULUI

Cuvântarea ținută la Radio de d-na Maria Mareșal Antonescu, cu prilejul inaugurării „Orei Femeii"

Marți seara, d-na Maria Mareșal Antonescu a rostit următoarea cuvântare, în cadrul „Orei Femeii":

DRAGI ROMÂNCE,

Mă adresez din nou vouă, surorile mele de pretutindeni, pentru a vă cere să ascultați ora femeei, pe care o începem astă-seară.

In fiecare săptămână graiul credincios al româncelor care își închină credința și fapta pentru o muncă națională aducând mângâerea și sprijinul lor, ori unde este nevoe, va continua să vă cheme la înțelegerea poruncii rostului nostru.

Femeia română a stat totdeauna cu suflet de ctitorie la toate marile fapte de împlinire românească.

Domnițele de altă dată se alăturau Voevozilor, pentru ca să zidească biserici și să depene în firul suferințelor blândețea, sfatul și fapta lor sprijinitoare.

Femeea română a știut totdeauna să zidească în familia noastră rosturi creștine de viață și să crească pruncii în duh de iubire pentru Dumnezeu, biserică și Patrie.

Deasemenea, în ceasurile mari ale istoriei noastre, românca de totdeauna a luat asupra ei durerea și a înnăbușit suferința jertfelor de sânge ale părinților și soților, ale fraților și copiilor și a pășit demn pe drumul împlinirei datoriei de țară.

Femeea română a străjuit cu modestie destinele neamului și a luptat cu vrednicie pentru exemplu patriotismului prin fapte de educare și nu prin vorbe deșarte.

Reginele noastre, marile Regine ale trecutului românesc au stat pildă în împlinirea acestei chemări a femeei noastre la datoriile Patriei; iar astăzi M. S. Regina Mamă Elena veghează, cu patronajul Său, fapta noastră.

Azi ca și eri, femeea română primește jertfele războiului Sfânt, îngenunchindu-și durerea prin mândria de a fi dat Țării pe luptătorii care ne-au desrobit pământurile, pe eroii care vor lumina istoria drepturilor noastre de mâine.

Deaceea, îmi închin gândul meu de mângâiere tuturor mamelor, soțiilor și ficelor care și-au pierdut sprijinul vieții în Războiul Sfânt, ca și pentru acelea care tresar azi de suferință alături de invalizii și răniții războiului.

Pe întregul cuprins al Țării ca un roi credincios româncele s'au străduit să aline durerile să poarte grije răniților, să poarte alături de guvern și de Armată povara ceasurilor de încercare.

GRIJE PENTRU VICTIMELE RĂZBOIULUI

Azi mai mult decât oricând este o datorie pentru noi să întindem acest sprijin, nu numai pentru înbărbătarea ceasului de față, dar ca o făgăduială sfințită de grije pentru victimile războiului.

Grija noastră este să ajutăm pe soțiile mobilizaților;

Datoria noastră este să îngrijim de orfani și de văduve;

Să dăm copiilor de eroi soarta care se cuvine urmașilor acelora care ne-au ridicat istoria și ne-au spălat onoarea.

A fi femee, a fi româncă, a lupta pentru mândria și rostul social al femeei, nu însemnează să facem femenism de vorbe și să ne însă-lăm o asociație de dorinți pentru

Româncele știu bine că poartă în sufletul lor toată dogoarea credinței de Țară, toată iubirea pentru mândria și drepturile noastre de Neam.

Ele trebue să știe cum să ajute Neamul prin propria lor faptă, acțiuni politice, sau pentru amestecul nostru în viața publică a bărbatului.

Ci a fi femeie, a fi româncă însemnează azi mai mult decât oricând să înțelegem că datoria noastră este să mângâem suferințele ori unde le-am găsi, să sprijinim nevoile, să ajutăm Națiunea, să poată să se ridice.

Implinindu-ne datoria față de părinți, soți și copii, ca și față de aproapele nostru în suferință, noi ridicăm mândria de femeie și rostul nostru național mai mult decât prin orice altă faptă.

La aceste țeluri răspunde Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale.

Aceasta voim să împlinim prin unirea sforțărilor noastre într'un cadru organizat, printr'o acțiune hotărâtă și zilnică.

Popoarele au devenit mari nu numai atunci când au avut luptători bravi și cârmuitori de Stat care au ridicat pe creastă destinul Neamurilor. Popoarele au intrat în istorie făcând istorie atunci când lupta bărbatului, mândria și onoarea conducătorilor a fost urmată de credința și fapta femeii.

Contribuția femeilor germane și române

In alte țări, în Germania, în Italia, femeia muncește în afară de rosturile sale casnice, pentru ca Statul să poată să-și îndeplinească răspunsurile sprijinind acțiunea socială.

A face acțiune socială însemnează a ști să faci binele:

A ști unde este durerea și a încerca s'o tămăduești;

A ști unde este dreptatea și a o ajuta să-și facă lumină;

Aceasta este misiunea noastră.

Pentru a aduna aceste suferințe am înființat în fiecare județ o secțiune a Consiliului de Patronaj, care să poată aduna într'o muncă organizată toate sufletele de românce.

Iarna care vine trebue să ne găsească unite, pentru ca, prin munca mâinilor noastre, să putem îmblânzi frigul, lucrând haine și vestminte de lână pentru ostași, pentru copii și pentru săraci.

Iarna care vine cu nevoile ei, trebue să ne îndemne de pe acum să muncim pentru a aduna hrana, pe care trebue să o dăm săracilor atinși de biciul frigului și al foamei.

Căutați deci, românce, acolo unde vă găsiți, să vă faceți datoria, prinzându-vă în roiul de muncă al secțiunilor noastre de fiecare județ.

Ajutați acțiunea noastră pentru orfanii și văduvele de război, aflați-i pretutindeni, unde se trudesc, îngrijiți-vă de soarta lor și urmați sfatul nostru în grija pe care trebue să le-o închinăm.

Eroii nu se cinstesc prin lacrimi și prin vorbe, ci prin respectul pe care îl purtăm amintirii închinându-ne viața pentru grija urmașilor lor.

Aceasta trebue s'o facem.

Dar ceeace urmărim pentru izbutirea acțiunei noastre sociale de mângâere și de sprijin, nu este numai fapta publică, ci întărirea sufletului nostru de românce.

Pretutindeni unde vă adunați în casa voastră, în familie, în lume simțiți fiorul acesta sfânt al iubirii de Neam, mărturisindu-vă prin încrederea voastră legătura cu pământul Țării și cu cei ce-i străjuesc destinele.

O ACȚIUNE DE REEDUCARE A FAMILIEI

Trebue să reeducăm familia, trebue să readucem liniștea copiilor noștri, prin sfatul cald și înțelept, prin gândul bun și curat cu care ne îndreptăm pașii.

Dintr'o familie curată și demnă nu pot ieși decât fii vrednici și fiice muncitoare.

Faceți ca pretutindeni, unde vă întâlniți, copiii voștri să simtă acest crez care ne stăpânește.

Trebue să dăm familiei noastre temeiuri de modestie muncitoare și de mândrie sobră.

Inițiați-vă copiii la muncă, învățați-i de mici să simtă apăsarea mândriei, să simtă datoria.

Făcând așa veți găsi liniște pentru multe încercări ale vieții și veți putea izbândi prin copiii voștri ceeace n'ați putut avea pentru voi înși-vă.

Femeia română din sate trebue să simtă și ea grija și îndrumarea noastră.

Munca și gospodăria ei trebue înălțate prin exemplul și îndemnul nostru, prin sprijinul pe care îl dăm familiilor numeroase, prin întărirea familiei țărănești.

CHEMARE CATRE FEMEIA ROMANA

Ne cheamă o mare răspundere, ne poruncesc veacurile românești să știm sfinți azi, când mintea și sufletul femeii s'au adâncit, ceeace nu au știut sfințicri femeile românce, mai puțin știutoare decât noi.

Nu vă cer faptă de judecată, ci vă cer mai ales faptă de inimă. Eu însumi vă vorbesc din inimă.

In acțiunea pe care am desfășurat-o, nu este decât o trăire adâncă a cugetului meu frământat de neliniște și dornic de bine.

Dăltuiți-vă sufletul ca să scoateți din el forme mari și întregi, tipare noui și curate, pe care să le închinăm mângâerii și sprijinirii aproapelui.

Iubind și sprijinind, vă veți simți mai tari și mai curajoase. Implinindu-vă datoria, vă veți simți mai viteze

Muncind, muncind ori unde, în orice acțiune socială, în orice faptă de bine, veți avea liniștea, veți avea bucuria, pe care o aduce sufletul de creștin care și-a ajutat aproapele.

Răni vechi și noui stau deschise în fața mâinilor noastre, și n'am fi românce și n'am fi creștine, dacă nu le-am ști tămădui.

Ora femeei, pe care o începem azi este o oră de înțelegere și de iubire, de încredere și de îndemn, pe care ne-o făgăduim una alteia, noi româncele de pretutindeni, pentrucă din îngânarea sufletelor noastre să putem țese un fir de credință românească nouă.

Vă rog să urmați îndemnul Reginei noastre;

Vă rog să mă ajutați;

Vă rog să ajutați munca Mareșalului;

Vă rog să ajutați munca soților, părinților și copiilor voștri;

Vă rog din tot cugetul să-mi înțelegeți gândul și să-mi ajutați credința.

Din viața Românilor din Ardealul cedat

Plata imobilelor cumpărate dela unguri

Ziarul „Tribuna Ardealului" din Cluj scrie următoarele:

„In timpurile excepționale, când legile și normele de drept obișnuite sunt înlocuite cu dispozițiuni și ordonanțe, este mai grea interpretarea textelor de legi decât în vremurile normale. Deaceea sarcina magistratului chemat să împartă dreptatea nu este de invidiat. Justițiabilii susținuți adesea ori de juriștii cu „multă greutate" se prezintă de multe ori în fața instanțelor cu pretențiuni atât de exagerate încât și cel mai simplu om cu judecată le-ar respinge fără nici o discuție cererea dacă n'ar fi sprijinită cu atâtea texte de legi și cu atâtea argumente sentimentale și în aparență ilegale.

Pentru demonstrarea celor de mai sus este suficient să amintim un singur caz petrecut în fața instanțelor din localitate.

In Aprilie 1920 baroneasa Ileana Wesselényi născută Papet, a vândut băncii „Agrare" imobilele situate în strada Trefort Nr. 13 și 15 pentru suma de 2.920.000 coroane, din care 500.000 de coroane s'au plătit în efecte unguresti, 1.500.000 coroane în efectele Băncii Agrare și 920.000 coroane în numerar.

Bazată pe dispozițiunile ordonanței Președinției Consiliului de miniștri Nr. 1440—1541 succesoarea de drept a baronesei soția lui Mariaffy Lajos a intentat la judecătoria din localitate un proces de despăgubire susținând că antecesoarea ei a fost forțată să vândă imobilul pentru cel ce preț de teama exproprierii și că Banca Agrară ar fi cumpărat imobilul pentru a realiza un câștig nedrept. In justificarea acțiunii reclamanta susține că Banca Agrară a vândut în anul 1923 Statului Român imobilul din strada Trefort Nr. 13 cu suma de 2.800.000 lei, deci socotind prețul de cumpărare a ambelor imobile în suma de 1.000.000 lei (în realitate a fost mai mult) Banca Agrară s'a ales gratuit cu imobilul din strada Trefort No. 15 și a mai câștigat pe nedrept suma de 1.800.000 lei, care sumă ar fi fost fructificată de bancă și astfel calculând numai 8% dobândă, cumpărătoarea a realizat de aici un venit de 7.000.000 lei iar din imobilul din strada Trefort Nr. 15 a încasat în timp de 16 ani un beneficiu total de 4.800.000 lei, la care se mai adaugă o dobândă de 3.150.000 lei. Si, în fine, Banca Agrară a vândut și acest imobil Statului Român în anul 1935 pentru suma de 7.000.000 lei. A realizat deci în total un câștig de 21.956.000 lei în dauna antecesoarei reclamantei.

Față de această afirmație Banca Agrară S. A. a susținut în fața judecătoriei că antecesoarea reclamantei n'a fost constrânsă să-și vândă imobilele de teama reformei nici nu s'a vorbit măcar de eventualitatea exproprierii imobilelor urbane. Prețul de cumpărare a fost în realitate de 1.460.000 lei care raportându-se la o valută fixă cum este de exemplu dolarul, face suma de 36.000 dolari. In anul 1923 când Banca Agrară a vândut o parte din imobilele cumpărate Statului român pentru prețul de 2.800.000 lei, valoarea leului a scăzut în raport de 200 lei la un dolar, față de 40 lei la dolar din 1920 deci Banca a primit numai 14.000 dolari, adică mai puțin decât jumătate pentru casa din strada Trefort. In anul 1935 Banca a vândut și restul imobilelor pentru suma de 2.500.000 și nu 7 milioane cum susține reclamanta. (S'au vândut 5 imobile pt. acest preț). Astfel că în realitate luând în considerare devalorizarea leului, Banca a vândut imobilele cu pierdere și nu cu câștig. In ceeace privește venitul realizat din chirie, din registrele băncii se poate constata că în timp de 16 ani nu s'a încasat în total decât suma de 1.800.000 lei, dar de aici trebuie scăzut cel puțin 40% pentru diferite investiții, reparații, impozite etc. așa că toate afirmațiunile reclamantei sunt lipsite de orice temei de drept.

Judecătoria ascultând argumentele diametral opuse susținute de reprezentanții ambelor părți, a ordonat pe lângă ascultarea experților ing. Salvan din partea Băncii Agrare și ing. Tordai din partea reclamantei și a ing. Ratz Mihaly din partea instanței. Expertiza se va face la fața locului în ziua de 19 Noembrie a. c.

Cercurile judiciare urmăresc cu cel mai viu interes desfășurarea acestui proces atât de interesant din punct de vedere juridic".

De pomină va rămâne cinstita ordonanță Nr. 1440".

Pentru familiile eroilor morți în războiul sfânt

Se aduce la cunoștința generală, că în situația operativă actuală, autoritățile superioare militare se găsesc în imposibilitatea de a mai da aprobări pentru deshumarea și transportul eroilor căzuți pe câmpul de luptă.

Familiile celor căzuți, precum și toți cei cari ar dori să facă astfel de deshumări, sunt deci rugați să nu mai înainteze cereri în acest sens, întrucât nu pot fi satisfăcute, nici chiar dacă dispun de mijloace proprii de transport.

Această măsură are un caracter temporal.

APEL

D-na Margareta și Eugeniu Calderan roagă pe toți acei cari s'au întors de dincolo de Nistru și Bug și știu ceva despre soarta lui Nic. Calderan, să binevoiască a-i înștiința la adresa de mai jos:

Chișinău, str. Ștefan-cel-Mare, 116.

CREDITUL NOU IN BASARABIA

Ziua pe care au visat-o românii de pretutindeni a venit măreață și biruitoare. Ea a venit mult mai repede decât și-ar fi putut închipui cineva, oricât de profetic ar fi vroit să fie.

Frații de o parte și de cealaltă a Prutului sunt astăzi din nou laolaltă așa cum poruncește dreptatea istorică și națională, așa cum oastea românească a știut să impună și să împlinească această poruncă.

Să ne arătăm la înălțimea acestor fapte istorice, să cinstim jertfa desrobitorilor, lucrând din răsputeri și pe toate tărâmurile la construirea acelei noi rânduieli pe care a fixat-o cu înțelepciune și o desăvârșește cu tenacitate Mareșalul Antonescu, Conducătorul Statului.

In Moldova de peste Prut erau multe de făcut înainte de războiul eliberării și sunt și mai multe de împlinit azi, date fiind distrucerile hoardelor bolșevice. Totul trebue deci și va fi reclădit din nou și mai cu seamă pe temelii românești, numai pe temelii românești.

Agricultura, industria, comerțul și toate celelalte ramuri de producție vor fi reorganizate, pentru ca pe de o parte românii să fie împlăpâniți în toate drepturile lor, iar de alta să fie pusă în valoare munca românească precum și atâtea bogății rămase sau lăsate în paragină, pentruca în felul acesta să sporească buna stare și condițiunile de viață ale tuturor moldovenilor, și, în acelaș timp, să sporească bogăția și tăria țării.

Bogăția holdelor și a livezilor, bogățiile cu cari providența a înzestrat subsolul basarabean, bogățiile masivelor păduroase, ale mării, ale râurilor și ale bălților, bogăția muncii românești, — toate acestea vor fi puse în valoare maximă, grație spiritului de inițiativă, muncii intelectuale și manuale românești.

Drumuri noi, unelte noi, metode noi de lucru și mai presus de toate atmosfera cea nouă și sănătoasă a conștiinței datoriei împlinite față de țară, sunt și vor fi stâlpii și căpriorii nouei orânduieli din Basarabia eliberată, ca și în țara veche, ca și în toate celelalte colțuri românești.

Pentru înălțarea acestei mărețe clădiri naționale, va fi nevoe în primul rând, în ordinea celor economice, de credite îndestulătoare și ieftine. Azi nu mai încape nici o îndoială că fără credite nu se poate face lucru temeinic și dacă Românii ar fi avut din timp creditele, desigur că multe lucruri ar fi cunoscut o altă desfășurare, mai favorabilă. **Dar cum, nu mai e vremea privirilor înapoi, ci înainte, numai înainte.**

In această chestiune a creditelor necesare economiei naționale, pentru care am stăruit ani dearândul, conștienți de însemnătatea acestor factori, trebue constatat cu bucurie și adus la cunoștința tuturor românilor și în special a fraților din teritoriile eliberate următoarele:

1. Din capul locului, Mareșalul Antonescu, Conducătorul Statului, a pus la bazele programului de reînoire și reconstrucție a economiei naționale ideia și fapta pentru deschiderea largă a zăgazurilor creditului, care să fie pus la îndemâna tuturor întreprinzătorilor mari, mijlocii și mici. Această ideie centrală și faptă creatoare au înlesnit în țara veche trecerea în mâinile românilor a multor bogății și întreprinderi în valoare de miliarde de lei.

2. Față de nevoile crescând ale țării, Generalul Stoencescu, ministrul finanțelor, a cerut de urgență forurilor bancare și superioare să alcătuiască planul pentru înoirea și extinderea creditului printr'o nouă așezare a băncilor, așa cum cer interesele de azi ale producției românești.

3. Chiar zilele acestea a fost constituit de Generalul Zwiedeneck, subsecretarul de Stat al românizării Institutul de Credit Românesc al cărui rol este să ajute pe români să preia bogății și întreprinderi, care din lipsa de credite n'au putut ajunge în mâini naționale. „Creditul, a spus Generalul, este arma pe care o cere luptătorul pe frontul economic".

Dacă n'ar fi decât aceste trei fapte și încă ne-am putea da seama de perspectivele luminoase ale economiei românești în general și ale producției basarabene în special, date fiind dragostea și interesul cu totul deosebit cu care conducerea țării și toată țara veche privește pe basarabeni și problemele lor.

Creditele îndestulătoare și eftine pentru agricultori, pentru negustorii, industriașii și meseriașii român, mari, mijlocii și mai ales pentru cei mici, vor constitui cimentul care va închega munca fraților basarabeni, iar această muncă încordată a cărui rod le va aparține lor și numai lor, va fi răspunsul cel mai frumos al Basarabiei la jertfele pe care le-a cerut desrobirea Moldovei dintre Prut și Nistru și pe care le cer de azi încolo înoirea și reclădirea economiei basarabene.

VIRGIL PETRESCU
Vicepreședinte al Asoc. Băncilor din România
Consilier Superior Bancar

Comunicatele militare ale Moscovei

Cum ascunde Moscova adevărul asupra înfrângerii armatelor roși

Chiar înainte cu mult timp de începutul ostilităților, Sovietice prețuiau în ochii bolșevicilor prezenta cu atâta emfază și grandoare puterea de neînvins a statului sovietic, forța sa combativă unică și înzestrarea lui considerabilă, astfel încât un războiu întreprins de oricine împotriva statului sovietic n'ar fi adus alt rezultat decât nimicirea absolută a inamicului. Intotdeauna armata sovietică era calificată în limbajul moscovit drept invincibilă, iar mijloacele de luptă ale Uniunii sovietice prețuiau în ochii bolșevicilor ca nemărginite. Populației i s'a cântat necontenit la ureche aceiași arie pe aceleași strune infuzându-se credința în invincibilitatea statului sovietic care o conducea. Dar acum războiul actual dela primele începuturi a dat o cumplită pedeapsă acestei frazeologii incoherente și acestor minciuni grosolane, după ce Uniunea Sovietică a înregistrat înfrângeri potopitoare unele după altele. In această nouă situație, pentru Moscova s'a ivit o nouă problemă aproape indisolubilă: problema comunicatelor armatei care o jena nespus de greu. Această jenă a adus imediat la o situație extrem de încurcată, prezentată pentru bolșevici ca o dilemă: cum să relateze situația adevărată, născocindu-se elemente și date sau trecându-se într'o adevărată nebuloasă, realitatea intrinsecă.

In primele săptămâni de război, conținutul comunicatelor sovietice avea specificul de a creia impresia că acest comunicat reprezintă o imagine reală a luptelor. Dar nu numai aceasta era intenția Moscovei, ci știrile difuzate pompos urmăreau ca prin lux de amănunte și date iverosimile, să se mistifice situația adevărată. Niciodată poporul sovietic n'a fost împărtășit asupra realității pure în comunicatele de război pentru a ști ce s'a întâmplat în spațiul dela Bialystok, Minsk și Smolensk, unde au avut loc atâtea bătălii mari, nimicitoare pentru sovietici. Progresele ofensivei germane n'au putut fi niciodată cunoscute de publicul sovietic din sorginte sovietică, înregistrând numai faptul că localitățile devenite teatre de luptă se găseau din ce în ce mai mult spre răsărit, în inima Rusiei Sovietice. Pe la mijlocul lui August, și aceste comunicate deși imprecise și superflue, au dispărut în întregime, fiind înlocuite prin știri scurte șablon.

Aceste comunicate relatau succint și stereotip: „Alte lupte de pe front", sau „Durata luptelor", etc. Niciodată nu se preciza nimic asupra situației reale.

Cu un conținut mai augumentat și mai măestrit născocit, însă niciodată bazându-se pe un grăunte de adevăr, sunt știrile Moscovei, cari se referă la comunicatele victoriilor germane și pe care propaganda bolșevică încearcă să le răstoarne. Conducerea sovietică a pornit pe această cale de făurire a unor astfel de comunicate, fiindcă realitatea prăbușirii armatei sovietice nu mai putea fi tăinuită multă vreme. O pildă specifică a acestui fapt e comunicatul militar sovietic din ziua de 25 Septembrie, care relata pur și simplu că afirmațiile OKW-ului referitoare la capturarea a 380.000 de prizonieri la Kiev și la luarea ca pradă de război a mai mult de 500 de tancuri sovietice, sunt exagerări cari nu pot fi crezute. Propaganda moscovită caută în acest fel, să bagatelizeze întregul comunicat german în ceeace privește importanța conținutului. Comunicatul sovietic relata — de altfel sterij ca de obicei — că „până în prezent nu se cunosc rezultatele luptelor". Iar în ziua când s'a publicat rezultatul luptelor dela Kiev, serviciul de informații al Uniunii Sovietice născocea tot felul de povești, insistând asupra faptului „se așteaptă dintr'un moment într'altul, rezultatul acestor bătălii...

Mărturisirile devenite imperioase sub presiunea evenimentelor cari se succedau din timp în timp, și faptele semnificative între cari evacuarea centrelor importante din URSS de către trupele sovietice, ca și cucerirea acestor localități de către forțele combatante germane, erau relatate de sovietici după posibilități, laconic și într'o limbă foarte uscată. Toată lumea are impresia că serviciul sovietic de informații își dă perfect seama că astfel de știri fabricate ad hoc, nu avea convingerea că pot găsi crezare în masele largi ale poporului. La acest fapt mai trebuie menționat că mărturisirea evacuării unui oraș care nu mai putea fi ținut de sovietici, era îmbrăcată întotdeauna într'un lung șir de expuneri teatrale, pline de emfază, în care se susținea că „inamicul va fi dat peste cap, suferind o grea înfrângere la orașul despre care e vorba", că „trupele sovietice nu vor evacua niciodată acest oraș" și alte de asemenea speță. Bineînțeles și referitor la subiectul orașului Kiev și la alte orașe de curând ocupate sau altele foarte greu amenințate de trupele germane, sovieticii declamă astăzi comunicate identice caracterizate prin acelaș iverosimil și bolnăvicioasă fanterie.

Prezentarea complet falsă a situației adevărate se relefează bineînțeles, în comunicatele sovietice și în ceiace privește pierderile suferite de ambele părți. Imensele pierderi de material de război și de oameni pe care le înregistrează necontenit armatele sovietice, nu sunt niciodată mărturisite în adevărata lor lumină, de sovieticii în comunicatele lor. Dimpotrivă, referitor la pierderile germane, bolșevicii plăsmuiesc cifre atât de gigantice, încât cel care află de aceste comunicate, trebue să-și pună neapărat întrebarea cum mai poate lupta armata germană mai departe în astfel de condiții atât de tragice pentru ea. De obicei, se descrie luptele în cari se arată că tancurile și avioanele germane nimicite de sovietici sunt de 3 ori mai mari decât pierderile armatei sovietice. Spre exemplu, pentru lămurirea și mai concludentă a acestei afirmații, comunicatul moscovit dela 23 Sept. a tăiat pierderea a 128 de avioane germane față de numărul extrem de modic de 36 de avioane sovietice pe care armata roșie le înregistrase în aceiași zi. In chip identic, serviciul de informații sovietice, Losovski, s'a construit pe aceleași baze fantasmagorice datele referitoare la superioritatea aviației sovietice, relatând cu observații ironice fel de fel de episoade ale neîntrecutului eroism sovietic pentru ca în cele din urmă să ajungă la susținerea că pierderile germane în avioane sunt cu mult mai grele decât cele sovietice. Totuși jena a început să-și facă apariția și în serviciul de știri al lui Losovski când în ziua de 24 Septembrie s'a relatat că armata aeriană germană a fost slăbită considerabil și că totuși să adauge că aviația germană este mereu extrem de activă și deosebită de masivă". O astfel de mărturisire a trebuit să fie făcută deoarece la Moscova nu ajunsese nici o singură știre convingătoare asupra vreunei victorii repurtate de bolșevici și de oarece în sânul populației civile, se produsese mare neliniște și nervozitate. O altă manieră adoptată în conținutul comunicatelor pentru înșelarea poporului sovietic, era de a desminți știri cari în realitate n'au fost niciodată difuzate de cercurile germane. Astfel spre exemplu este cazul cu anumitele termene fixate de comandamentul suprem german pentru cursul operațiunilor germane și durata lor. Apoi bolșevicii anunțau triumfători că obiectivul propus n'a fost atins, că inamicul a înregistrat o grea dezamăgire, etc.

Luat în integritatea lui comunicatul sovietic nu este nimic altceva decât o tentativă desperată de a învălui într'o ceață densă adevărul gol golut. (UTA Berlin)

MAREŞALUL CERCETEAZĂ VIAŢA DE TOATE ZILELE A MUNCITORILOR ŢARII

COMUNICAT

Conducătorul Statului a inspectat Marţi 14 Octombrie crt.:

1. Cantina din şoseaua Colentina Nr. 23, organizată de Consiliul de Patronaj, unde se hrănesc 300 copii săraci. Costul unei mese 4 lei.

Mâncarea destul de bună. Localul foarte curat.

2. Cantina primăriei din cartierul Halelor Centrale, piaţa 6 Septembrie Mănâncă 200 muncitori. Se servesc două feluri de mâncare pentru 12 şi 14 lei. Mâncarea proastă. Localul murdar.

3. Restaurantul popular din calea Văcăreşti Nr. 41 colţ cu Dudeşti, organizat de Consiliul de Patronaj. Serveşte masa la 167 persoane. Se dau două două feluri de mâncare. Costul 25 lei. Ambele feluri (o ciorbă de cartofi şi varză cu carne) excelente.

Localul, bucătăria şi personalul foarte curat.

Deşi preţul este foarte redus şi mâncarea este excelentă, d. Mareşal Antonescu a constatat din registre că realizează un beneficiu, care variază dela 800 lei la 1.000 lei.

Dovada este făcută că viaţa nu ar trebui să fie scumpă dacă ar fi mai puţină lăcomie şi mai multă bună înţelegere românească.

D. Mareşal Antonescu aduce pentru munca depusă, mulţumiri publice domnişoarei Tudor, conducătoarea cantinei din Colentina şi d-nei Stănescu, conducătoarea cantinei din calea Văcăreşti.

Un reprezentant al Ministerului Propagandei Reichului vizitează România

De câteva zile, se află în Capitală d. W. Knothe, Consilier Superior în Ministerul Propagandei Reichului. Scopul vizitei sale este de a ne cunoaşte ţara.

Inainte de plecarea d-sale în turneu, d. Al. Bădăuţă, Secretarul General al Ministerului Propagandei Naţionale, a oferit, în cinstea ilustrului confrate, un dejun intim ce s'a servit la restaurantul „Capşa".

La această agapă au mai participat din partea Legaţiei germane, d-nii: Müller şi Feist, ataşaţi culturali, Kyser, directorul Soc. O.C.R., iar din partea Of. Naţional Cinematografie d-nii: Victor Ion Popa, preşedintele comitetului O. N. C., Ing. G. Popovici, membru în comitetul O. N. C., M. V. Puşcariu, directorul cinematografiei şi membru în comitetul O. N. C., Dr. I. Cantacuzino, directorul O. N. C., şi E. Ciucianu, consilier de presă.

Distribuirea către salariaţi a articolelor de prima necesitate prin serviciile de aprovizionare sunt scutite de imp. excepţional

In Decretul Lege asupra regimului muncii în timp de războl din 1 Octombrie 1941, s'a fixat, în articolul 11, obligaţiunea ca întreprinderile cu mai mult de 50 salariaţi, să îngrijească de aprovizionarea salariaţilor şi a familiilor lor, cu articole de primă necesitate.

Intreprinderile cu mai mult de 2000 salariaţi, sunt obligate să-şi organizeze un serviciu propriu de aprovizionare, prin mijlocirea căruia articolele de consumaţie de primă necesitate să fie procurate salariaţilor direct dela producători.

Aceste obligaţiuni legale impuse întreprinderilor, dau caracterul de mandate raportului ce se iveşte între salariaţi şi întreprindere.

Pentru acest considerent, impozitul excepţional 4 la sută la diferite cumpărări ce fac întreprinderile în executarea acestui text de lege, precum şi la distribuirea (aprovizionarea) articolelor cumpărate către salariaţii întreprinderii; muncitori sau funcţionari), impozitul excepţional de 4 la sută se aplică o singură dată şi anume la cumpărările făcute de întreprindere.

In consecinţă, la distribuirea către salariaţi nu se aplică impozitul excepţional 4 la sută.

Se atrage atenţiunea că acest regim se aplică numai articolelor de primă necesitate.

Toţi speculanţii vor fi internaţi în lagăre şi trimişi în judecată

Ministerul Afacerilor Interne, face cunoscut că, toţi cei ce speculează alimentele, lemnele şi orice categorie de mărfuri, vor fi internaţi în lagăr şi trimişi în judecată.

Cei care cunosc asemenea cazuri de speculă, sunt rugaţi a le comunica ministerului Afacerilor Interne — Cabinet.

Atitudinea germanilor din Româ ia faţă de Statul Român

Duminică 12 Octombrie grupul etnic german a sărbătorit la Timişoara aniversarea a 225 ani dela recucerirea cetăţii de către prinţul Eugen de Savoia. A fost de faţă conducătorul grupului etnic german, d. Andreas Schmidt, primit fiind de primarul oraşului dr. Eugen Pop şi de conducătorul germanilor din Banat.

Luând cuvântul, d. Andreas Schmidt a făcut câteva declaraţii principale asupra educaţiei tineretului. Vorbind apoi despre atitudinea grupului etnic german faţă de Statul român, d. Andreas Schmidt a declarat: „Primirea frumoasă pe care mi-o face atât organizaţia germană din Banat, cât şi reprezentantul Statului român, pentru care mulţumesc deopotrivă de călduros, este pentru mine dovada că drumul muncii noastre este cel adevărat. Datoria noastră cea mai mare este aceea de a dovedi poporului român că numai alături de Germania îşi va putea câştiga drepturile sale.

Audienţe la d. M. A. Antonescu

D. Prof. M. A. Antonescu a primit în audienţă în ziua de 14 Octombrie pe Domnii:

SUPHI TANRIOER, ministrul Turciei la Bucureşti;

EDO BULAT, ministrul Croaţiei în România.

CE-A FĂCUT MAREŞALUL ANTONESCU PENTRU PRIBEGI?

I

Toamna anului 1939 adusese Europei un cer peste măsură de întunecat. Nori mari şi negri atârnau ameninţători deasupra popoarelor şi destinelor lor. Scadenţa unor mari socoteli părea iminentă. Atmosfera era extrem de încărcată.

Situaţia nu mai putea să dureze. O descărcare era inevitabilă. In adevăr, la începutul lui Septembrie, un fulger uriaş ţâşni orbitor în noaptea de iad a Europei. Marele războl al lumii începuse!

Doui bărbaţi, cu personalităţi uriaşe, Hitler şi Musolini, adevăraţii oameni ai timpurilor noastre, porniră cu inegalabilă bărbăţie şi spor la înlăturarea unei lumi perimate, în plină descompunere şi cu braţ neînvins, să croiască lumii o nouă soartă mai bună.

Dar, tocmai în aceste vremuri hotărîtoare, politicianismul român îndreptase arca Ţării noastre direct spre catastrofă şi naufragiu.

Din răsărit, colosul comunist şi ateu pândea momentul când să se năpustească asupra Apusului spre a-l distruge şi înghiţi.

Respectul impunător pe care temutul prestigiu militar al Germaniei îl inspira, a făcut ca Rusia bolşevică să adopte deocamdată tactica cotropirei treptate.

După ce rând pe rând pusese mâna pe statele baltice, lăcomia ei se îndrepta spre ţara noastră. Şi, ceeace era de neînlăturat s'a întâmplat. La 28 Iunie 1940, puhoiul bolşevic pătrunde în Basarabia, ocupând-o în câteva zile până la Prut, unde se instală, pândind primul prilej pentru a-l trece şi pe acesta.

Evenimentele se desfăşurară cu repeziciunea unui fulger. Asiaticii Europei îşi făcură apariţia pe glia strămoşească a Basarabiei, împotriva oricărui drept, împotriva propriei lor recunoaşteri, în dispreţul cinic al credinţei adânci a unui Neam întreg!

Deaceea, ivirea lor a produs o aşa uluială, încât până ce lumea să se dezmeticească, fusese deja înghiţită de hoardele înarmate şi înfumurate ale bolşevicilor, mai ales că nici n'au respectat termenul ultimatumului şi aşa destul de scurt, iar înaintarea spre Prut avusese loc atât de iute, dat fiind starea excelentă a şoselelor noastre încât au depăşit orice putinţă de reculegere şi de hotărîre.

Cotropirea Basarabiei care era în cuca punea pentru toţi românii, băştinaşi sau nu, aflaţi pe teritoriul Basarabiei o problemă gravă:

Să rămână sub stăpânirea bolşevică sau nu? Să se despartă de fraţii, de Neamul lor, pentru a duce casă cu duşmanii sau să se despartă de locurile lor natale, de brazda lor şi de mormintele scumpe ale strămoşilor?

Cu alte cuvinte se punea problema siguranţei personale şi a atitudinei naţionale.

Pentru funcţionarii de Stat, soluţia era simplă: trebuia obligator să se retragă în limitele Statului român.

Nu tot astfel era situaţia celorlalţi: a băştinaşilor şi a nebăştinaşilor veniţi aci din toate toate unghiurile ţării căsătoriţi şi legaţi de pământul şi băştinaşii lui.

Aceştia au fost, cum era şi firesc, sbuciumaţi de chinul unei lupte cu ei înşişi deosebit de tragică, pentru că trebuiau să-şi sacrifice situaţiile agonisite cu trudă, pentru a apuca calea necunoscutului. Deosebit de aceasta, pentru localnici, se punea şi dureroasa problemă a abandonării locurilor natale care stăpânesc atât de tiranic pe muritori.

Cu toate acestea, mulţi au reuşit să ia deciziuni de plecare — sublim omagiu adus conştiinţei naţionale! Localnici sau nu, numeroşi Români basarabeni au luat în pripă hotărîrea de a nu primi stăpânirea bolşevică, reuşind să fugă, la timp, din calea lor, iar alţii să le scape din ghiare, după ce făcuseră adevărate acte de eroism, în acest scop.

Odată cu prăbuşirea graniţei româneşti din răsărit, exodul basarabenilor începu. Mai întâi, deschiseră seria autorităţile. Urmară foştii funcţionari şi demnitari ai Basarabiei, apoi intelectualii, marii proprietari şi fruntaşii satelor. La urmă de tot, începură să vină întârziaţii, cei cari îşi făcuseră iluzii despre raiul bolşevic.

Astfel, se deschise pentru Statul nostru marea problemă a refugiaţilor, care ceva mai târziu avea să capete proporţii mult sporite prin intervenirea unor noui refugiaţi din alte unghiuri ale ţării.

Statul român având de rezolvat problema refugiaţilor, într'o epocă extraordinar de critică atât pe plan intern cât şi pe plan internaţional, a trebuit să facă un efort care va putea fi bine înţeles, numai după ce se va intra în normal şi după ce se va fi arătat tot ce s'a făcut mai mult decât s'a putut, aceasta, graţie nemărginitei dragoste, puteri de muncă şi priceperi pe cari le-a pus Mareşalul nostru în slujba ţării.

C. Blănaru

„MAREŞALUL ANTONESCU ESTE UNUL DIN CONDUCĂTORI EUROPEI MODERNE"

Noua orientare politică şi spirituală a României descrisă în cadrul orei româneşti la radio Roma

ROMA, 14. (Rador). — Luni seară a avut loc prima „Oră Românească" din cursul lunei Octombrie, la radio Roma. Conferinţa care a fost făcută de d. Mario Appelius, unul dintre cei mai preţuiţi publicişti ai Italiei de astăzi, a avut ca subiect: Noua orientare politică şi spirituală a României", din care extragem următoarele:

„După cum ştie toată lumea — a spus d. Appelius — România a străbătut în ultimii ani o perioadă istorică extrem de gravă şi dramatică. Grava criză română era urmărită cu o deosebită durere în Italia, unde a existat totdeauna un puternic sentiment de simpatie de rasă, şi de spirit pentru această tânără naţiune din Sud-Estul european ale cărei origini sunt înlănţuite cu istoria Imperiului Roman".

Făcând un sugestiv tablou al situaţiei interne din România înainte de instaurarea noului regim, d. Appelius adaugă:

„Ca pretutindeni, era necesar ca în România să se ivească un mare Şef, capabil să-şi impună toată autoritatea sa prietenilor ca şi duşmanilor, să ia cu putere în mâini cârma Statului, să zdrobească forţele întunecate ce lucrau împotriva Ţarii, să statornicească ordinea politică şi socială internă, să traseze o politică externă dreaptă şi clară, în armonie cu interesele fundamentale ale Naţiei. România a sfârşit prin a găsi acest om în Mareşalul Antonescu, Conducătorul, a cărui puternică personalitate îşi are de acum înainte locul printre Conducătorii nouei Europe.

Mareşaul Antonescu are două mari merite: a impus autoritatea Statului tuturor forţelor în luptă, inclusiv celor care erau mai aproape de felul său de a gândi şi simţi; a văzut că interesele istorice ale României coincid cu interesele istorice ale nouei Europe şi a pus hotărît România pe calea nouei Europe, rupând punţile cu toate celelalte forţe internaţionale. Nu era uşor de ajuns la aceste două rezultate. Conducătorul a izbutit.

In politica externă, Mareşalul Antonescu a luat imediat o atitudine foarte clară, prin acea declaraţiune politică fundamentală, în care România a proclamat solidaritatea sa politică şi revoluţionară cu Axa. Poziţia internaţională a României fiind astfel precizată, Mareşalul Antonescu pleacă la Roma şi Berlin, unde aduce personal lui Mussolini şi Hitler asigurarea că se puteau bizui sută la sută pe noua Românie. Atât la Roma cât şi la Berlin, Antonescu găsi cea mai mare înţelegere. Prin adeziunea la pactul tripartit, Naţiunea Română începe să facă parte din noua Europă.

România trebuia să-şi cucerească

acum un loc de demnitate, de prestigiu şi de înalt rang revoluţionar şi moral. Misiunea era foarte grea. România a izbutit să şi-o îndeplinească în chip desăvârşit. Inălţarea României în stima nouei Europe s'a făcut în trei etape: eşirea României din Societatea Naţiunilor, respingerea garanţiilor britanice şi ruperea relaţiilor diplomatice cu Anglia".

D. Appelius subliniază însă că faptul hotăritor şi concret, care avea să arate că poporul român şi Conducătorul său alcătuesc o singură forţă morală şi spirituală, a fost intrarea imediată a României în războiul anti-bolşevic. Armata Română s'a bătut cu mare bărbăţie, cucerindu-şi o aureolă de glorie, a cărei lumină se reflectează pe nobilul chip al României. Lupta a fost aspră, a avut clipe dramatice, dar avântul, dârzenia şi spiritul de sacrificiu al soldaţilor români a învins toate piedicile. Magistral condusă de Mareşalul Antonescu Armata Română şi-a îndeplinit în mod perfect înalta misiune care îi fusese încredinţată. Basarabia şi Bucovina, răpite în mod nedemn României de către Soviete, au fost eliberate şi răscumpărate în vârful baionetei. Deasemenea a fost liberată şi mica republică artificială sovietică a Moldovei. Dela hotarele vechiei României trupele române s'au avântat înainte în alte teritorii ruseşti, unde vitejia romnă a scris cu sânge pagini de istorie care vor apăsa de acum înainte în balanţa nouei Europe. Poziţia internaţională a României este reprezentată în această clipă de următorii factori:

1. România şi-a cucerit cu sângele său un loc important în noua Europă.

2. Mareşalul Antonescu este unul din conducătorii Europei moderne.

3. Naţiunea Română a arătat, prin felul cum s'a purtat în război, că posedă toate acele calităţi morale şi spirituale, care caracterizează popoarele pline de viaţă, capabile să facă istorie şi să aibă un viitor.

România are de acum înainte un viitor politic şi economic sigur. Noua Europă are interes de a avea pe poziţiile înaintate ale extremului sud-est al Continentului o naţiune puternică, prosperă, ordonată, conştientă de importanţa sa misiune geografică. Replantată de clara vedere a lui Antonescu în brazda nimerită de pământ, tânărul răsad al Naţiunii Române va da cele mai frumoase flori şi cele ai bune roade. Urările poporului italian însoţesc România în noua istorie. Inima noastră romană doreşte acestei promiţătoare fiice a romanităţii, un viitor strălucit, de pace, victorios şi fecund.

In cadrul politic al nouei Europe, Italia şi România vor găsi lesne modul de a cultiva prietenia care le leagă. Roma este punctul de contact în care italienii şi românii îşi vor găsi totdeauna în mod natural locul, fără sforţări, fără necesitatea unei propagande excesive, lăsând numai să vorbească marile glasuri ale trecutului lor istoric. Naţiunea Română simte profund romanitatea ei substanţială şi revendică cu mândrie acest blazon al ei.

Dela acest microfon, care poate să fie auzit în întreaga Italie şi România, modesta noastră voce invită pe italieni să iubească poporul român, care merită această iubire; în acelaş timp invită pe români să aibă deplină încredere, sută la sută, în amiciţia afectuoasă, puternică a Italiei. In noua Europă care răsare, poporul italian şi poporul român vor străbate împreună un drum lung, intensificându-şi raporturile spirituale, economice şi politice. Amiciţiile care se statornicesc în aceste sângeroase şi furtunoase zori ale unei noui epoci istorice, sunt destinate să pătrundă adânc în conştiinţa popoarelor. Sângele vărsat pentru aceiaşi cauză, suferinţa trăită pentru acelaş ideal, stabilesc o solidaritate programatică, de caracter revoluţionar, care se imprimă în gândul şi în inima Naţiunilor".

Noul ataşat militar al Reichului german în România

Incepând dela 15 Octombrie, colonelul Spalcke din Marele Comandament al Armatei preia postul de ataşat militar pe lângă legaţia germană. Colonelul Dr. Spalcke este bine cunoscut în România. El a condus până acum misiunea militară germană în România şi a fost distins pentru meritele sale, în acest domeniu, cu Coroana României în gradul de mare ofiţer. Colonel Dr. Spalcke va rămâne şi mai departe şeful misiunii militare germane.

ARMATA DE SUB COMANDA GENERALULUI PETRE DUMITRESCU A BINE MERITAT DELA PATRIE

COMUNICAT

Comandamentul de Căpetenie al Armatei comunică:

In urma operaţiunilor desfăşurate în regiunea Mării de Azov, după 8 zile de lupte grele, cari s'au terminat cu sfărâmarea armatelor 9 şi 18 ruseşti, Comandamentul german al trupelor române şi germane victorioase a făcut cunoscut următoarele:

„Performanţele extraordinare de marş, tenacitatea trupei în faţa atacurilor aeriene inamice, precum şi conduita şi spiritul ofensiv al armatei române de sub ordinele generalului Petre Dumitrescu, trebuesc relevate în mod deosebit".

Pentru această ţinută demnă de respectul tuturora, Comandamentul de căpetenie aduce comandantului armatei a 3-a, comandanţilor de mari unităţi, ofiţerilor, subofiţerilor şi trupei acelei armate, mulţumirile Patriei.

Ştiri dela fraţii noştri din America şi Canada

Cu zeci de ani în urmă, o seamă de fraţi ardeleni mai ales, au luat toiagul pribegiei. Mulţi dintre aceştia, s'au stabilit în America de Nord şi în Canada. Fără să-şi uite sorgintea, ei sunt şi astăzi cei mai buni ambasadori ai intereselor naţionale peste mări şi ţări, departe de vatra strămoşească şi dornici de a citi slovă românească pe meleaguri străine, românii americani îşi au ziarul lor, care se numeşte „America" şi care apare de 37 ani, la Cleveland, Ohio, U. S. A.

Iată ce scrie acest ziar în ultimul său număr, sub titlul: **„Serbarea Românilor în Statele Unite"**:

„Ziua de 17 August va rămâne pentru multă vreme, o amintire plăcută pentru fraţii noştri din societatea „Ludoşana, Izvorul şi Silistra Românească". Societatea noastră şi-a sărbătorit douăzeci de ani de existenţă, pe lângă sfinţirea hăliţioarei de curând renovată. Cultul sfinţirei precum şi marea slujbă Duminicală liturghia s'au săvârşit de părintele Nicolae Moldovan, dela Farrell, Pa. Răspunsurile liturghiei le-a dat corul de sub măestra conducere a d-nei N. Moldovan, dela parohia „Sf. Cruce" din Farrell Pa.

Atât la serviciul religios cât şi la banchetul servit după slujbă, hala a fost tixită de lume. Intru amintirea membrilor decedaţi, s'a slujit pe lângă pomeniri şi un parastas. Predica Părintelui prin care a cercat să arate că religia şi democraţia sunt concepţii cari şlefuesc sufletele şi viaţa omului pe acest pământ, a fost un balsam pentru mulţi.

După ce oaspeţii s'au înfruptat din bucatele cari au fost gătite şi servite, d. Ion Plueraş, preşedintele societăţii, prin câteva cuvinte bine alese face istoricul societăţii şi apoi deschide seria vorbitorilor introducând la cuvânt pe părintele Moldovan. In continuare spune că prin bisericile şi societăţile noastre de aici am putea veni în ajutorul lor dacă am face o unire sufletească. Sfinţia Sa face un apel călduros către toţi pentru unire pentru care e viu răsplătit cu aplauze.

Se introduce la cuvânt d. Nicolae Bălindu, preşedintele Uniunii şi Ligei. D-sa a spus:

„Am venit astăzi aici, fraţilor, să prăznuim munca jertfa şi alegerea celor douăzeci de ani trecuţi, pe cari fraţii noştri dela societatea „Ludoşana, Izvorul şi Silistra Românească" au pus-o pe altarul organizaţiei, grupului şi neamului nostru. Unii dintre cei cari au pus piatra la Mc. Donald, îi vedem încă printre noi, hărnicind din greu pentru propăşirea organizaţiei. Unii însă îşi dorm somnul lin sub glia rece şi poate numai umbrele lor se poartă printre noi spunându-ne: Ingrijiţi şi perpetuaţi moştenirea care v'am lăsat-o!

Suntem fii unui neam, spune d. Bălindu, care astăzi este în război. Noi suntem probabil singurii cari le-am putut veni în ajutor când se va judeca dreptatea.

Reprezentantul Comitetului Naţional dela Youngstown, care e amărât pe public că aplaudează prea mult pe vorbitori şi mai ales, pe cei dela masa din frunte, spune că inteligenţa şi cunoştinţa acelora care au pus bazele şi făurit societăţile şi bisericile noastre româneşti au fost nule, iar că noi Românii din America ne certăm precum au făcut şi cei din România.

E introdus apoi la cuvânt d. Miron Constantin, preşedintele societăţii „Carpatina" dela Cleveland, Ohio, care aduce salutul fraţilor dela societate şi doreşte spor şi înaintarea fraţilor dela Mc. Donald. Ca referire asupra acelui ce a spus că cei ce au pus parul organizaţiilor noastre au fost ca cunoştinţă şi inteligenţă nulă, d. Constantin spune că acesta e cel mai mare neadevăr şi cea mai mare bătae de joc adusă bătrânilor cari au dat viaţă societăţilor şi bisericilor noastre.

G. Stanciu, preşedintele societăţii dela Farrell, Pa prin câteva cuvinte cu miez, arată celor de faţă pentru ce trebue să ţinem la ce e al nostru şi să ne unim forţele.

Ioan D. Russu, preşedintele societăţii Albina dela New Castle, Pa, aduce salutul membrilor şi laudă munca depusă de fraţii dela Mc. Donald în serviciul organizaţiei. Cere tuturor de a se uni sufleteşte pentru marea cauză a neamului".

PORUMB DIN BASARABIA PENTRU REGIUNILE LIPSITE

Potrivit dispoziţiilor date de D-l Mareşal I. Antonescu şi îndrumărilor Ministerului Economiei Naţionale, Institutul Naţional al Cooperaţiei, a trimis în ultimele zile pentru aprovizionarea judeţelor deficitare trenuri întregi cu porumb colectat din Basarabia. S'au expediat astfel, următoarele cantităţi la:

Cernăuţi şi Storojineţ 600.000 kgr.; Câmpulungul Moldovenesc 430.000 kgr.; Baia 440.000 kgr.; Rădăuţi 600.000 kgr.; Neamţ 450.000 kgr.; Bacău 810.000 kgr.; Argeş 1.060.000 kgr.; Muscel 440.000 kgr.; Braşov 320.000 kgr.; Prahova 620.000 kgr.; Vâlcea 380.000 kgr.; Sibiu 200.000 kgr.; Hunedoara 780.000 kgr.

Deasemenea sunt în curs de expediere cantităţi masive de porumb colectat de I. N. C. O. P. în Basarabia şi pentru celelalte judeţe deficitare din ţară: Alba, Cluj-Turda, Bihor, Gorj, Dâmboviţa etc.

Faţă de cantităţile importante colectate de Institutul Naţional al Cooperaţiei şi de numărul mare de vagoane ce i s'a pus la dispoziţie, a fost posibilă aprovizionarea urgentă a regiunilor sus arătate; iar sosirile de porumb fiind în curs, în 3-4 zile toate cantităţile expediate vor putea ajunge la destinaţie.

Porumbul se desface populaţiei prin cooperativele respective, cu preţurile oficiale în vigoare. După terminarea aprovizionării cu un prim lot, se vor trimite din nou în toate aceste judeţe alte cantităţi importante de porumb, continuându-se între timp colectările în Basarabia. Dealtfel, în jurul datei de 15 Noembrie — până când aprovizionarea judeţelor deficitare arătate a fost asigurată — va putea începe consumarea porumbului nou, din care avem o recoltă îmbelşugată. La acea dată aprovizionarea va fi intensă, deoarece ea nu va mai trebui să fie efectuată dela distanţe mari ca în prezent; vagoanele devenite libere vor putea fi folosite, chiar în mare măsură, pentru transportul altor produse din Basarabia, către vechiul regat.

Se caută urgent vânzători şi distribuitori de ziare.

A se adresa la Administraţia ziarului „Basarabia", Chişinău, str. Mihai Eminescu, 10, intrarea prin str. Regele Carol I (fostă Puşkin).

ULTIMA ORA

Sarcofagul lui Lenin evacuat in taină din Moscova

ROMA, 15 (Rador). — Corespondentul agenției STEFANI transmite:

Impreună cu guvernul sovietic au părăsit Moscova pentru totdeauna și „moaștele" lui Lenin.

Știrea este transmisă de un corespondent al lui „AMERICAN JOURNAL", care precizează că rămășițele imbălsămate ale intemeietorului bolșevismului au fost luate din mausoleul ridicat in Piața Roșie și transportat intr'o localitate din Urali.

Corespondentul ziarului american adaugă că operația a fost executată in cea mai mare taină, căci dacă populația Uniunii Sovietice ar fi aflat de ea, ar fi interpretat-o drept o indicație sinistră a catastrofei. Este insă sigur că locuitorii ce au mai rămas la Moscova nu se preocupă prea mult de soarta moaștelor lui Leinin și că popoarele sovietice își dau seama de prăbușirea puterii militare bolșevice, fără a mai fi nevoie pentru aceasta să afle că rămășițele pământești ale falsului lor Dumnezeu au părăsit Moscova.

MII DE KG. DE BOMBE DEASUPRA LENINGRADULUI

BERLIN, 14 (Rador). — Din izvor militar se anunță că forțele sovietice incercuite la Leningrad se irosesc degeaba in incercări zadarnice de despresurare, fără rezultate.

Punând in acțiune toate forțele disponibile, bolșevicii au incercat mereu să infrângă strânsoarea ca de clește a trupelor germane.

In afară de pierderi de materiale, bolșevicii trebue să fi suferit grave pierderi de oameni. Prizonierii care au fost capturați in diferite puncte ale frontului menționat, relatează că in cursul unei din aceste atacuri de despresurare sovietice, o companie inamică, din cei 160 de oameni din care era compusă, nu a avut decât șase supraviețuitori, restul au fost toți uciși.

Pe un alt punct al frontului, din 800 de marinari intrați in luptă, 600 au rămas morți sau răniți pe câmpul de luptă.

Instalațiile militare și industriale dela Leningrad sunt supuse in mod incontinuu tirului artileriei grele germane și grindinei de bombe.

Numai in cursul unei singure nopți, au fost aruncate acum de curând, mai multe mii de kg. de bombe explozive și incendiare.

ARTILERIA ROMÂNĂ A DISTRUS PUNCTELE CELE MAI IMPORTANTE LA ODESA

BERLIN, 15 (Rador). — Ziarele germane pulică textual ordinul de zi al Marelui Stat Major in care se citează rolul Armatei Române in operațiunile militare dela Marea de Azov.

„Berliner Boersenzeitung" publică știrea că Locotenentul român Alexandru Petre a fost decorat de marele amiral Raeder in numele Fuehrerului cu ordinul „Crucea de Fier" clasa II-a.

Ziarul relevă deasemeni faptele militare ale ofițerului român, care l-au indreptățit la această inaltă distincție.

„Berliner Lokalanzeiger" publică astăzi in fruntea paginei intâia ca primă știre de pe front următoarele: Artileria română a distrus la 15 Octombrie puncte importante din punct de vedere militar in orașul și portul Odessa. In acelaș timp aviația română a bombardat cu succes instalațiunile din port, bombele aruncate de aviatorii români provocând mari pagube.

Sub titlul „Poziția României" „Berliner Boersenzeitung" publică o corespondență a d-lui Streiter, in care se rezumă comentariile presei române in legătur cu politica Angliei față de statie mici.

Corespondentul ziarului spune că dacă n'ar fi izbucnit bolșevismul, armatele rusești n'ar mai fi părăsit Moldova in anul 1917, iar Anglia n'ar fi putut să le constrângă in nici un caz la aceasta.

Față de această situație — scrie ziarul german — România se vede astăzi alături de Germania salvată de pericolul bolșevic.

PRIMARUL NEW-YORKULUI SE REALEGE CU VOTURILE COMUNIȘTILOR

NEW YORK, 14 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Candidatul comunist la alegerea de primar al orașului New York și-a retras candidatura.

După cum anunță „New York Herald Tribune", contra-candidatul democrat Odwyer a declarat că această retragere de candidatură este o manevră a partidului comunist și a actualului primar Laguardia, care candidează și el, manevră prin care se urmărește concentrarea voturilor comuniste in favoarea lui Laguardia. Acesta știe foarte bine că fără voturile comuniste nu are nicio șansă de a se realege.

HOARDELE ROȘII AU INCENDIAT IN RETRAGERE ORAȘUL WIASMA

BERLIN 14 (Rador). — Bolșevicii au incendiat orașul Viasma inainte de a-l părăsi, aruncând in aer toate casele construite din zid.

Aceste măsuri au fost luate fără să se țină seama de populația civilă, care are astfel de plâns un mare număr de victime datorite exploziilor.

In multe străzi din Viasma nu se mai văd decât resturile fumegânde ale caselor de lemn. Bolșevicii presăraseră aproape toate străzile cu mine. Un număr de femei și de copii a fost omorit de explozia acestor mine.

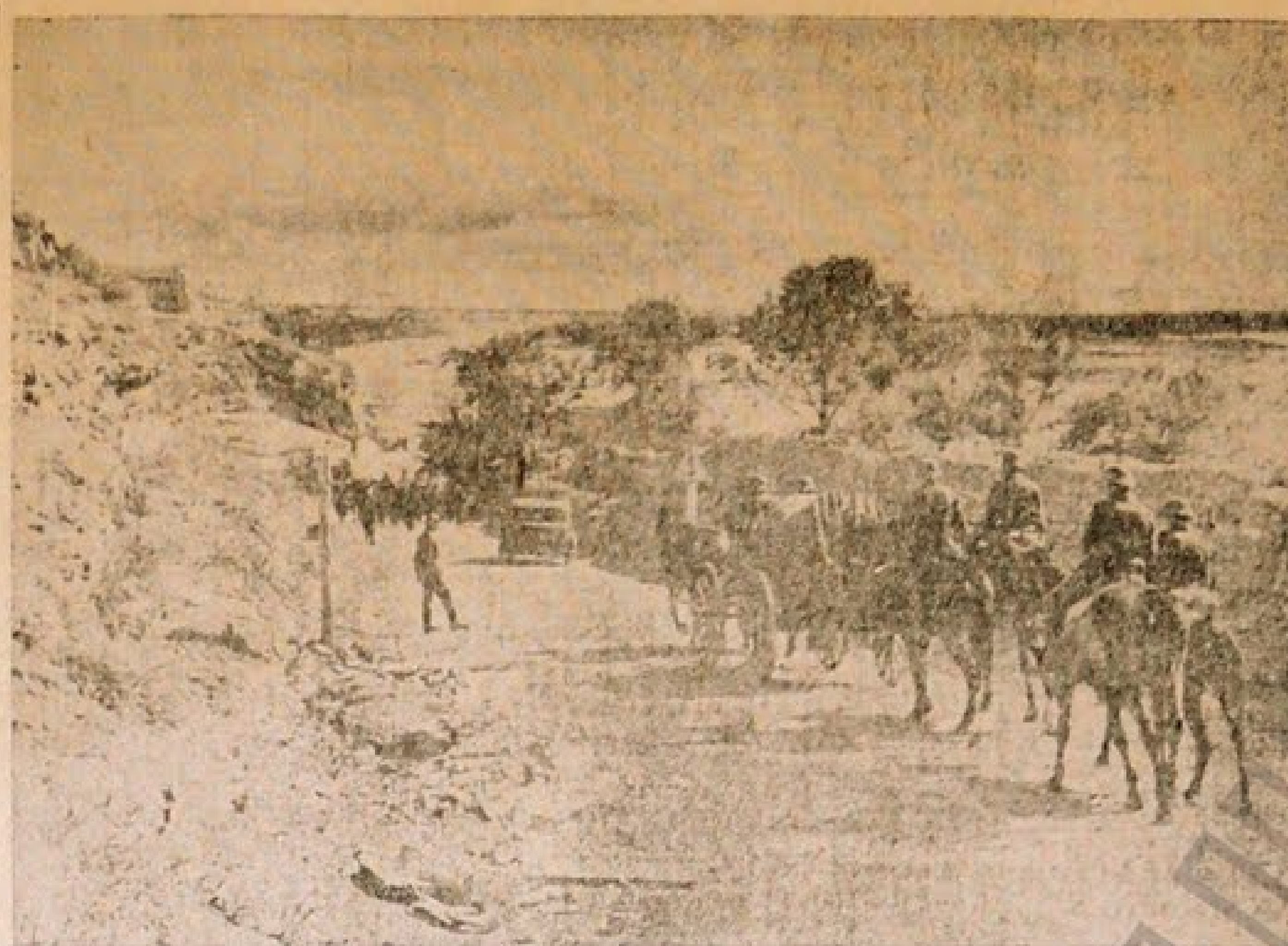
Intre timp, cea mai mare parte din minele și mașinile infernale de la Wiasma au fost ridicate de soldații din geniu german.

INCENDII MARI PROVOCATE DE BOMBE LA DOCKYARD CREEK ȘI FRENCH

ROMA 16 (Rador). — Unul din trimișii speciali ai agenției STEFANI in zona de operațiuni dă urlui aerian dat in noaptea de Marți spre Miercuri asupra bazei navale dela La Valette (Malat):

Un mare număr de bombe de calibru mijlociu și mare au fost aruncate asupra celor mai importante obiective ale bazei, in zona bazinelor și asupra vaselor ancorate la Dockyard Craek și French Creek. Focul intens al artileriei antiaeriene și activitatea proectoarelor nu au impiedicat pe piloți să țintească cu deosebită preciziune.

Incendii de mari proporții au fost constatate in zona bombardată. Marile incendii, ce se putea vedea și de pe coasta Siciliei, au continuat să mai lumineze zarea mult după ce avioanele italiene reveniseră la bazele lor.

...Și trupele germane iși contimuă mereu inaintarea

COMUNICATUL GERMAN

ULTIMILE RESTURI ALE ARMATELOR BOLȘEVICE AU FOST CURĂȚITE LA SUD DE BRIANSK

Enorm material de războiu capturat

BERLIN, 15 (Rador). — Inaltul comandament al forțelor armate germane a dat Miercuri seara, dela cartierul general al Fuehrerului, următorul comunicat special:

Dubla bătălie dela Briansk și Wiasma este pe sfârșite.

In cursul zilei de azi, forțele inamice incercuite in pungile de la nord de Briansk au fost și el bătute de forțele germane, care au pricinuit inamicului pierderi sângeroase.

Curățirea regiunilor păduroase, situate la sud de Briansk, de resturile armatelor inamice bătute și care sunt incercuite aci, continuă.

Masa trupelor germane, care au participat la această bătălie uriașă de străpungere și de invăluire, este iarăși liberă pentru a putea continua alte operațiuni.

Până in prezent, forțele germane au făcut 560.000 prizonieri, iar 888 care de asalt și 4133 tunuri sunt anunțate ca nimicite sau capturate dela inamic.

A INCEPUT EXODUL POPULAȚIE DIN MOSCOVA ȘI LENINGRAD

Evacuații trec peste linia de foc germană:-Ciocniri sângeroase intre partizanii leniniști și comisarii politici

HELSINKI, 15 (Tel. part). — Postul clandestin de radio al partizanilor ruși din „Garda Veche" dela Leningrad, a anunțat astă noapte că in executarea ordinului secret al „Biuroului politic leninist din Uniunea Sovietică", la Leningrad a inceput evacuarea populației civile. Membrii „Gărzii Vechi" umblă din casă in casă, din fabrică in fabrică precum și prin cazărmi, agitând lumea să pornească in exod.

Cartierul de vest al orașului a și fost evacuat. Grupurile de evacuați, copii, femei și bătrâni, sunt conduse de detașamente din garda leninistă. Ciocniri sângeroase au loc intre aceste detașamente și comisarii staliniști cari țin, cu toată furia populației, să execute ordinul lui Stalin de a nu lăsa nici o persoană civilă să plece din oraș, ci să lupte pe baricade.

Evacuații cari scapă din focul agenților N. K. V. D.-ului, sunt trimiși spre linia de operațiuni germană. Se anunță că comandamentul german permite evacuaților să treacă prin linia de foc.

O delegație a partizanilor leniniști a plecat să trateze cu comandamentul german incetarea războiului și incheierea păcii.

Efectivul batalioanelor leniniste crește mereu, in rândurile acestora inrolându-se neincetat grupuri de soldați și marinari din armata regulată sovietică, ne mai voind să ia parte la lupte. In cursul nopții trecute, la Leningrad au avut loc meetinguri organizate de dizidenții leniniști, in cadrul cărora oratorii au agitat mulțimea să ceară isgonirea lui Stalin și incheierea păcii. Leniniștii susțin că așteaptă semnalul ca să pună mâna pe putere.

Imediat după emisiunea acestui post, a vorbit radio-emițătorul clandestin dela Moscova, care a declarat că și aci a inceput evacuarea populației civile. Nimeni nu se indoește de marele dezastru al frontului și de inutilitatea continuării luptelor. Toată lumea știe că trădătorul Stalin, sub influența capitaliștilor englezi și americani, vrea să continue prăpădul, dar lumea mai știe că munițiuni nu mai există și deci continuarea războiului nu este posibilă. Populația Moscovei e foarte revoltată in privința mincinoaselor comunicate militare, in timp ce bubuitul tunurilor germane se aude foarte bine in toată capitala.

„Noi, leniniștii, — a continuat crainicul moscovit, — nu mai vrem să luptăm. Să meargă pe front toți trădătorii blestemați in frunte cu Stalin. Acești nemernici se pregătesc insă să fugă, dar nu există atâtea avioane ca să transporte in America pe acești trădători cari strâng osânză din munca de rob a nenorocitului popor sovietic."

In incheiere, radio-emițătorul a anunțat că in garnizoana Moscovei se dau ciocniri violente intre sldați și leniniști.

DOUĂ VAPOARE ENGLEZE SCUFUNDATE

LISABONA, 5 (Rador). — Corespondentul agenției Stefani comunică:

Vaporul englez „Peter Scițo", care transporta contrabandă de cărbol, a fost scufundat in largul coastelor portugheze.

Același soartă a avut-o și vaporul englez „Avoceta", cu o deplasare de 2000 de tone.

CERCUL IN JURUL ODESEI SE STRÂNGE TOT MAI MULT

ROMA, 14 (Rador). — CORRIERE DELLA SERA publică o corespondență din București a d-lui Giovanni Costa, intitulată: „Diviziile române strâng cercul in jurul Odesei", in care se relatează mersul operațiilor in sectorul Odesei și la Marea de Azov. Autorul corespondenței relevă entuziasmul cu care intreaga presă română a primit comunicatul Marelui Cartier General, comunicat ce citează cu ordin de zi pe armată unitatea condusă de d. general Petre Dumitrescu care a contribuit la marea luptă de distrugere a armatelor IX și XVIII sovietice.

Acelaș comunicat este reprodus de intreaga presă italiană de astăzi.

ITALIA LUPTĂ PENTRU VICTORIA GENERALĂ

ROMA, 15 (Rador). — Incercările postului de radio Londra de a face proaganda, intervenind, in limba italiană, in transmisiunile postului de radio Roma, au dat loc Miercuri seara la un duel cu speakerul italian, ziaristul Mario Appelius, dela care anonima voce fantomatică din Londra a primit o lecție usturătoare.

Speakerul londonez, care s'a dat drept italian, l-a intrerupt pe Appelius, care vorbea despre prăbușirea militară a Sovietelor, spunându-i că mai bine să povestească ceeace se petrece la Roma.

La Roma — a ripostat imediat ziaristul italian — a plouat torențial de eri și până astăzi, ploaie care este foarte binefăcătoare pentru câmpuri. La Roma se nasc copii mulți și se construesc străzi pentru acești viitori romani.

Fantoma a intervenit imediat strigând că nu este adevărat că Rusia este bătută, și că cine sunt cei trei milioane de prizonieri capturați de germani in Rusia.

Apelius a replicat imediat: Desigur că nu sunt englezi, deoarece englezii strălucesc prin absență pe câmpurile de bătaie unde lupta este mai serioasă.

Fantoma a crezut apoi că poate să reducă la tăcere pe ziaristul italian strigându-i: Vândutule! Vândutule!

In orice caz, sunt vândut Patriei și nu străinilor, ca d-ta, dacă ești italian cu adevărat, — a ripostat imediat Appelius.

In sfârșit, glasul anonim dela Londra a revenit la refrenul obișnuit: că Italia se bate pentru Germania.

Italia — a ripostat imediat speakerul italian — se bate pentru victoria generală, care va fi victoria Germaniei, a Italiei, a Finlandei, a României, a Ungariei, a Slovaciei, a Croației și a celorlalte țări aliate și prietene.

Și Apelius și-a continuat replica ilustrând experiența războiului pe care Italia il face alături de Germania prin comparație cu experiența făcută de Italia in războiul in care a fost alături de englezi. In tot timpul războiului actual, Italia s'a bucurat de ințelegerea și camaraderia germană, care, la rândul ei, a exaltat in Germania vitejia și sacrificiile italienilor, fapt care nu s'a petrecut niciodată din partea englezilor, in timpul războiului mondial.

In urma acestei replici, glasul fantomatic inamic s'a destrămat in colțurile Londrei.

PRESA ENGLEZĂ RECUNOAȘTE INFRÂNGERILE SUFERITE DE COMUNIȘTI

STOCKHOLM, 15 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

In DAILY MAIL, ziaristul Lidell Hart constată, in legătură cu situația din Rusia Sovietică, că violența cu care s'au desfășurat și se desfășoară operațiile pe frontul de est in ultimele șase săptămâni a fost cu mult mai teribilă pentru bolșevici decât pentru germani.

Pe un front atât de intins cum este cel dela est, se putea vedea chiar dela inceputul operațiilor, că germanii, cu avantajiile lor tehnice, vor avea pierderi mult inferioare celor ale sovieticilor.

O altă dificultate stă in faptul că prin inaintarea germanilor, comunicațiile bolșevicilor cu spatele merg din ce in ce mai rău.

Posibilitățile de care dispun bolșevicii, pentru a arunca in luptă trupe dintr'un sector al frontului in altul, sunt foarte limitate.

D. Lidell Hart respinge in mod categoric ideia unei acțiuni militare engleze asupra continentului și constată in această privință că o astfel de acțiune nu ar ajuta câtuși de puțin pe sovietici și că englezii nu ar avea decât foarte puține speranțe de succes dacă intr'adevăr mai există speranțe.

Corespondentul militar al ziarului englez DAILY TELEGRAPH constată, intre altele, că situația in care se află Sovietele continuă a fi gravă, la fel ca și mai inainte, pentru două motive: in primul rând, noua ofensivă a inceput in clipa in care se dăduseră deja lupte timp de trei luni de zile fără intrerupere și, in al doilea rând, inaintarea germană ia proporții din ce in ce mai vaste și se realizează cu o mare rapiditate.

Sovieticii au suferit pierderi grele nu numai pe frontul Moscovei, ci și in Ucraina, unde germanii au reușit in mai multe locuri, să străpungă adânc frontul sovietic.

TRUPELE SOVIETICE AU EVACUAT ORAȘUL MARIUPOL

ANKARA, 15 (Rador).—Corespondentul agenției „Stefani" anunță:

Comunicatul oficial sovietic declară că orașul Mariupol a fost evacuat de trupele sovietice.

STALELE-UNITE NU-ȘI VARSĂ SÂNGELE PENTRU ANGLIA

NEW-YORK, 1 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B. transmite:

„Chicago Tribune", comentând in editorialui său o recentă afirmație a izarului londonez „Daily Sketch" că ar fi o nebunie să se creadă că „aliații" ar putea să câștige războiul dacă Statele Unite nu sunt dispuse la jertfe de sânge, amintește ziarului englez că până acum nu a curs decât puțin sânge englez.

Sovietele, scrie ziarul american, se află int'o luptă pe viață și pe moarte cu germanii și totuși englezii nu au făcut nimic pentru ele. Modul in care s'a comportat Anglia, atât dela inceputul conflictului germano-rus cât și in ultimii doi ani, de când a inceput războiul cu Anglia, in ce privește activitatea militară, face ca Statele Unite să rămână indiferente atunci când Marea Britanie le cere jertfe de sânge.

Iugoslavia și Grecia au fost târâte in răboi de către englezi și apoi au fost lăsate, in chip rușinos, in voia soartei. Și acum, in timp ce Uniunea Sovietelor stă pe punctul de a pieri in urma hecatombelor ce i le impune Germania, Anglia își ține trupele in metropolă.

Acum se cere, cu mult sgomot, că Statele Unite să verse sânge american pentru englezi. Dar dacă acest sânge va fi vărsat, jertfa nu se va face pentru apărarea Angliei, ci pentru salvarea Imperiului Britanic.

Ar fi nimerit, termină ziarul american, ca englezii să dovedească că sunt gata să verse propriul lor sânge inainte ca să ceară ca alții să-l verse pentru ei.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5-7-9